

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, SPALIS (OCTOBER) 1 d., 1915 M.

No. 40

Didėji Karė.

Karės svarbumas vėl persikėlė iš rytų, taigi iš Rusijos, į vakarus, Francūzijon ir Belgijon, kur talkininkai ant visos linijos, nuo Belgijos iki Verdun, Argonne distrikto smarkiai pradėjo pirmyn žengti. Nuo pasisekimo tuose mušiuose talkininkų paeis, ar vokiečiai žengs giliau Rusijon, ar jų su austrais susijungusios kariuomenės mėgys veržtis Serbijon ir per jos teritoriją trauks padėti turkams ginti nuo talkininkų Konstantinopolį. Nuo talkininkų pasisekimų vakaruose paeis taipgi įsikisimas karėn vokiečių pusėn Bulgarijos. Jeigu vakaruose talkininkams pasisektų, tai Belgijos ir šiaurinės Francūzijos vokiečius išvystų, jie savo kariuomenę turėtų iš Rusijos siųsti prieš besiveržiančius Vokietijon francūzus ir anglus, tasyk rusai galėtų atsigręžti ir vokiečius iš savo krašto išvysti. Tasyk, žinoma, ir Bulgarijai kistis su vokiečiais ir užpulti Serbiją būtų perdaug pavojinga, nes gelbėti Serbiją turėtų Grekija ir Rumunija, kurios daugiau kariuomenę gali pastatyti negu Bulgarija, tai per Bulgarijos prisidėjimą ir vokiečiams naudotų nebūtu.

Talkininkų pirmyn žengimas vakaruose ant visos linijos prasidėjo rugsėjo 26 d. Iš pradžių 50 valandų francūzų, anglų ir belgų kariuomenės saudė iš atgabentų iš Anglijos naujų kanuolių vokiečių pozicijas, o kanuolėms ištaisius kelia, ant syk visos trys kariuomenės leidosi ant vokiečių pozicijų ir pradėjo juos atgal stumti ir veržti vieną po kitą jų užimtus kaimus ir miestus. Bet mušis, arba, geriau, čia eilė mušių, dar nepasibaigė, nes vokiečiai gina smarkiai kiekvieną pėdą jų užimtą žemės plotą, nors žudo labai daug savo kariuomenę.

Prie nepasisekimų jau prisipažįsta ir vokiečių štabas. Jeigu vokiečiams nepasisektų sulaukyti priešus, visa jų kariuomenė ant 200 mylių ilgos linijos gali būti ne tik sulaužyta, bet ir apsupta, priešai gali ją perkirsti pasitraukimo kelia, todėl jiems reikėtų greitai trauktis iš Belgijos ir Francūzijos. Talkininkai nuo abiejų vokiečių sparnų spūriškai žengti pradėjo. Šiauriosiose angliu nustumė vokiečius ant linijos 5 mylių ilgos 4 mylias atgal; belgai paėmė 200 metrų vokiečių griaučių, o pietuose francūzai perlaūžė vokiečių liniją ant 15 mylių ir paėmė 23,000 sveikų vokiečių nelaisvėn, neskaitant daugybės sužeistų, paėmė 34 didelės kanuolės ir daug amunicijos. Karšciausias mušis buvo Champagne apskrityje, kur vokiečiai tapo išvysti iš jų žemai parengtų apkasų.

Francūzų iškisiliški pasisekimai ypač yra pavojingi kariuomenei Vokietijos sosto įpėdinio, veikiančiai prie tvirtovės Verdun, kurios vokiečiai, nors daug kariuomenę nužudė, paimti neįstengė per taip ilgą laiką. Tas rodo, kad nors menkos tvirtovės dabar neturi tokios svarbos kaip seniai, bet didelės, gerai įrengtos, visgi per ilgą laiką gali sulaukyti priešų kariuomenę. Francūzų vokiečiams pasisekė paimti porą senų tvirtovių, bet gerai įrengta nauji ilgai įstengia jų pirmyn žengimą sulaukyti ir nepasiduoda.

Jeigu pasiseks talkininkams išvysti vokiečius iš jų griaučių ir atvirą lauką, tai talkininkų pusėje bus persvara. Ir dabar francūzams pasisekė atimti čia eilę jų neduotų, bet iš apsimpo, be apkasų ir fortų į rytus nuo miesto Rheims. Jie paėmė taipgi antrą jų apkasą ir laukę parengtą tvirtovių liniją. Čia jiems teko 16,000 sveikų nelaisvių kariuomenę ir 200 aficijų, 24 kanuolės ir daug amunicijos ir maisto įkraudu jų tvirtovėse. Kiek kariuomenę jie nužudė, tas neapskaičiuota, nes mušio laukas nuklotas Jasioldą. Čia vokiečiai nužudė

azmasytū kunais, suskaičiuoti juos laiko nėra. Francūzai laimėjo taipgi mušius į šiaurius nuo Arras, jie užėmė taipgi miestą Souchez, už kurį ilgai čia atkakliausi mušiai ir į rytus nužengė iki Givenchy, o į pietus iki La Folie. Čia nelaisvėn paėmė 1,000 vokiečių. Tarp Auberive ir Ville sur Tuse paėmė vokiečių apkasus ir paverstė juos trauktis į antrą jų apkasų liniją. Nors mušis čia vis eina, bet francūzai nustumė vokiečius už L'Esperne de Vedange. Čia žuvo daug vokiečių, o francūzams teko daug karės medžiagos. Ant viso fronto nelaisvėn paimta 20,000 vokiečių. Iš viso paskutiniuose mušiuose vokiečiai nužudė 10,000 savo kariuomenę.

Mušiuose žemės kariuomenių, talkininkų kariuomenės padėjo francūzai ir angliški kariški laivai; kurie bombardavo vokiečių stovyklas prie Nieuport ir Zeebrugge, kur yra vokiškų povandeninių laivų stacija ir ją gana drūčiai pagadinė.

Paskutinis vokiečių raportas paduoda, būk talkininkų pirmyn žengimas nepasisekė, nes jie toliau nenužengė. Kad jie toliau gal nenūžengė, tas gali būti teisybė, nes mušiuose kariuomenė jau patinka pasipriešinimą, kuris turi jų žengimą trukdyti, todėl jie turi apsisotiti, kol trukdytojų šalin neįstums; mušiuose, kariuomenė vis negali žengti, kaip atviru keliu, kur jų ėjimo niekas trukdo. Bet ir vokiečiai nieko nesako apie atgavimą francūzų ir anglų nuo jų atimtų pozicijų ir apkasų; tai aišku, kad jie laikosi ant laimėtų pozicijų ir vokiečiams nepasisekė atgauti tą, ką priešai nuo jų atėmė. Mušiai eina dar toliau, todėl negalima kalbėti, kas galutinai juos laimės ir kam jie pasisekė, o kam nepasisekė.

Pradeda vokiečiams nesisekti taipgi Rusijon. Čia tikrai jų pirmyn žengimas pasiliovė, o kaip kur jie tapo atgal nustumti. Reikia todėl manyti, kad daug vokiečių kariuomenės iš Rusijos pasista prieš francūzus, o likusią neužtenka sulaukymui rusų. Su vokiečiais mat dabar taip yra, kaip su plėšiku perdaug sterblėn svetimo lobiau prisikrovusiu, kuomet brangūs daiktai pradeda iš sterblės pulti. Pakels vieną ir sterblėn išsidės, o iš jos nupuola du. Vokiečiai turi daug darbo su daugybe priešų, o čia dar užsimanė apvaldyti Serbiją, kad per ją turkams, negalintiems prieš talkininkus atsilaukyti, galėtų pagelbėti pasiųsti. Pasiuntė didžią kariuomenę prie Serbijos rubežų, ką pajutė francūzai, pradėjo priešakin žengti ir stumti vokiečius. Reikia prieš francūzus stumti kariuomenės dalį iš Rusijos, iš ko rusai, neva jau įveikė, pasinaudoja ir pasekmingai atsiremia, o kaip kur vokiečius atgal stumia. Todėl, nors vokiečiams tas nepatinka, jie turės sumazinti savo veikimų lauką, nes ginant perdidelį, jo išlaikyti negalima, dėl perdidelio veikimo lauko pasiekia nepasisekimai, kuriuos paskui sunku pataisyti. Dėl paskutinių nepasisekimų Francūzų ir Rusijon, turbūt, vokiečiai turės išsivadėti apvaldymo Serbijos ir gelbėjimo jau apsilpusios Turkijos, nes jau gelbstint, apsilptų lygiai vokiečiai su ausibus persvara. Ir dabar francūzams pasisekė atimti čia eilę jų neduotų, bet iš apsimpo, be apkasų ir fortų į rytus nuo miesto Rheims. Jie paėmė taipgi antrą jų apkasą ir laukę parengtą tvirtovių liniją. Čia jiems teko 16,000 sveikų nelaisvių kariuomenę ir 200 aficijų, 24 kanuolės ir daug amunicijos ir maisto įkraudu jų tvirtovėse. Kiek kariuomenę jie nužudė, tas neapskaičiuota, nes mušio laukas nuklotas Jasioldą. Čia vokiečiai nužudė

labai daug savo kariuomenę ir begėdami atgal, nuklampino ir paliko daug savo sunkių kauonlių.

Ir austrai Volyniaus gubernijoje tarp tvirtovių Luck, Dubno ir Rovno neįstengia atsilaukyti. Rusai atgavo tvirtovę Luck, o tikisi į porą dienų atgauti ir Dubno, o kaip paduoda paskutinės žinios iš Petrogrado, jie jau atgavo. Dabar visas trikampis tarp tvirtovių Luck, Rovno ir Dubno yra rusų rankose. Su jungta austro-vokiečių kariuomenė, kuri ėjo prie Kievo, o paskui manė eiti Odesson, dabar yra daug toliau nuo Kievo, negu buvo dvi savaites atgal ir neįstengia atsilaukyti prieš pradėjusį pirmyn žengti rusus. Austrams nesiseka taipgi Galicijon, kur juos rusai taipgi mušti pradėjo.

Apsiausti besitraukiančių nuo Vilniaus rusų kariuomenę vokiečiams nepasisekė ir dėl to, kaip sakoma, nuo generolo Eichhorn bus atimta kariuomenės vadovybė; jo vietą bus paskirtas kitas vokiečių generolas.

Dauguvos paupiuose ir prie Dvinsko eina smarkūs mušiai. Vokiečiai vartoja visus savo naujausius išradimus, net bombas su nuodinguais gazais, bet rusai tvirtai laikosi savo pozicijose, prie Rygos arčiau vokiečių neleidžia. Smarkiausi mušiai eina prie Zarasu, Kauno gub., taipgi tarp ežerų Drisvutė ir Obeliu, bet iki šiol jie nepabaigti. Vokiečiai traukiasi atgal ant visos linijos nuo Vilniaus iki Pripetės, nuo Ašmenos, Molodečno, Lydos, Banočevičų, Sabatininkų, Dubrovų ir Mokroje. Mušiuose žudo labai daug kariuomenę.

Anglijos ir Rusijos povandeniniai ir torpediniai laivai išvalė Baltiko jures nuo vokiškų karisčių laivų, kuriuos suvijo į Kiel kanalą, iš kurio jie nedrįsta išeiti nei į Baltiką, nei Šiaurines jures, nes išėjimas daboja angliški laivai.

Prie tų visų nepasisekimų ant mušio lauko rytuose rodo vokiečiai neprisipažįsta, bet kad nesigiria labai savo pergalėmis ir kad toliau neįstengia nužengti, tai, matyt, žinios apie nepasisekimus yra teisingos.

Cechai, gyvenantieji Amerikoje, gavo žinią apie pasipriešinimą čekiško regimento, susidedančio iš 4,000 čekų kariuomenę, kurie atsiskė eiti prieš serbus. Už jų juos neva manevrams eilėn sustatė ir išsaudė iš masininių karabinų. Užmušta 3,000 kariuomenę. Tas, žinoma, nepadidys prielankumo Austrijai jos piliečių slavy.

Ant mušio lauko Austrijos su Italija nieko svarbesnio neatsitiko, bet ir čia italams pasisekė atimti nuo austrų kelias gana svarbias pozicijas Alpių kalnuose. Alpių šlaitai paėmė drutas austrų pozicijas ant Sulden kalnų viršūnės. Tonalė klonij eina smarkūs mušiai, kur priešai varžosi Noce Torriore stovyklų, kurios jau kelis kartus perėjo iš rankų į rankas. Austrai jau beveik iškraustė viską, ko itams atiduoti nenorėjo, iš Trento; turbūt nemano jį apginti; gal nesitiki italams atsiremti.

Atstatytas nuo vadovavimo visos rusų kariuomenės kunigaikštis Nikalojus, perkeltas Kaukazan, ten smarkiai prieš turkus pradėjo veikti. Bet kad ten nedaug yra rusų kariuomenės ir turkai, užimti gynymu Dardanelių, didesnių pajėgų Kaukazan pasiųsti negali, tai ir kunigaikščio veikimas naujoje vietoje didesnę svarbą neturi, ten viskas apsirūbežiuoja mažais kariuomenių susirėmimais.

Dardaneliuose, nors talkininkų kariuomenė tapo žymiai sustiprinta vėl iš Anglijos ir Francūzijos atsijusiais kariuomenėmis ir prisidėjimu Italijos, visos Dardanelių tvirtovės vis iki šiol nepaimitos, bet, matyt, turkai nešitiki ilgai ten užsilaikyti. Kaip iš Atėnų pranešama, Turkijos sultanas su

visomis savo moterimis persikėlė Azijon.

Balkanų tautos mobilizuoja savo kariuomenes ir rengiasi karėn, bet ar jos ištiko greitai pradės muštis, apie tai, bent tuom tarpu, kol vokiečiams nepasiseks nuo paskutinių smugių atsigręžti, reikia abejoti. Jeigu Bulgarija mėgintų užpulti Serbiją, tai ją užpultų su ja susijusios Grekija, kuri sumobilizavo 400,000 kariuomenę, užpultų gal ir Rumunija, turinti daugiau negu Bulgarija kariuomenę, o pagalbos ir niekur negalėtų tikėtis, nes ją karėn stumianti užimti savais reikalais. Todėl ir Bulgarijos ministerių pirmininkas Radoslavov užtikrina, jog kariuomenė mobilizuojama vien gynybai Bulgarijos neutralizavimo. Mat karėn kistis, nors visi jai daug už tai žada, gana pavojinga. Jau kartą ji gavo gerą pamoką, kuomet besikarščiudama, šoko karėn su Serbiją ir Grekija, bet jų ir prisidėjusios dar Rumunijos tapo įveiktos ir nužudė gana didelius žemės plotus. Dabar todėl taip greit nesiskubij, bet žiūrės gerai, kol nepamatys, kas iš didesės karės gali išeiti pergalėtojai.

Pranešama dabar, būk Anglija, Francūzija ir Italija rengiasi Grekijon išsodinti savo kariuomenę ir drauge prieš Turkiją eiti, o jeigu Bulgarija ką blogo manytų, kreiptiesi prieš ją. Tas ir sulauko Bulgariją nuo karės su Serbiją.

Iš Karės Lauko.

BALKANŲ PADĖJIMAS.

Londonas. Padėjimas ant Balkanų laiko nukreipęs į save visų atyda. Ateina daug žinių viena kitai prieštaraujančių. Iš visų šitų žinių aiškiai žinomi šie faktai: Vokiška ir austrų artlerija bombarduoja visas svarbiausias karisčių pozicijas išilgai šiaurinio Serbijos rubežiaus. Bulgarija sumobilizavo visą savo armiją, bet už rubežio reikalauja ministeris pranešė, kad Sofijos valdžia (reikia Bulgarija) neprisidėjo nei vienai paimei ir kad ji stengiasi palaikyti "ginkluotą neutralizumą". Serbiją pareikalavo, kad Bulgarijos valdžia duotų jai tuojaus paaiškinimą, ką reikią koncentravimas bulgarų kariuomenės ant Serbijos rubežiaus. Neoficiališkai pranešimai paduoda žinią, kad visi Bulgarijos geležinkeliai tapo paimti karisčių valdžios žinion ir kad bulgarų armijos jau pradėjo traukti į sau paskirtas vietas.

AKUNŲ UŽPUOLIMAS ANT STUTTGARTO.

Londonas. Francūziškų orlaivų eskadronas praėitą savaitę užpuolė ant miesto Stuttgart, kuris yra Wuertembergo karalijos sostinė (Vokietija) susideda iš 4 kaalijų ir daugelio kunigaikštisčių). Sulyg francūziškų pranešimų: apie roo bombų tapo numesta ant karaliskojo palociaus ir ant geležinkelio stoties. Žinios iš Berlio pripažįsta, kad 4 ypatos apozūmotos ir "tulas skaitlius kariuomenę ir civilistų (nekarisčių) tapo sužeista."

KAIZERIS KAUNE.

Berlinas. Prieš kelias dienas Vokietijos kaizeris Vilhelmas iškilmingai įvažiavo Kauno užimdot tvirtovėn. Kaizeris ir jo palydovus pasitiko ant geležinkelio stoties feldmaršalas von Hindenburg, gen. von Bessler, dabartinis Varšavos general-gubernatorius. Kaizeris apžiūrėjo paimtas pas rusus kanuoles ir nekurios Kauno tvirtovės fortus, kurie labiausiai buvo sunaikinti vokiškų 6-colinių kanuolių.

BIJO PLAUKTI.

Washingtonas. Austrijos ambas. Dumba, kurio prašalinimo Amerikos valdžia partikalavo, kre-

pėsi į Valst. depart., prašydamas, kad Amerika išgautų jam nuo Anglijos prizadą, kad jam nieko neatsitiks, plaukiant jūreimis. Sakoma, kad Amerika tokio užtikrinimo Dumbai neduos, kol Austrijos valdžia neatsakys ant Amerikos notos, kurioje reikalauja Dumbos prašalinimo.

BULGARIJA RENGIA SI GINTIS NUO RUSIJOS.

Atėnai. Keli kariški bulgarų laivai, stovėjusie prie miesto Varna, Juodoje jūre, pasislėpė artimoj įlankoj. Didelis skaitlius darbininkų su didžiausiu greitumu fortifikuoja visus bulgarisčių uostus prie Juodųjų jurių. Bankai iš Burgas ir Varnos tapo perkelti į Sofiją.

Situos prisiruošimus bulgarai daro todėl, kad jie tikisi, jog jeigu Bulgarija stotų teutonų pusėj, tai Rusija mėgintų įsiveržti Bulgarijon per Varnos uostą, kuris yra apie dviejų dienų plaukimo atstu nuo Odesos.

Tuom tarpu sprogimas Balkanų bombos priklauso nuo to, koki paliepią duos Bulgarijos karalius. Apskelbtoji Bulgarijų nauja mobilizacija, kaip pranešama, šaukia prie ginklo 27-ųjų klasių rezervas, kas reikią, kad visi vyrai nuo 18 net iki 45 metų amžiaus turi stoti kariuomenėn.

Serbija atsakė į šitą mobilizaciją tuom, kad pastatė arti Bulgarijos rubežiaus dvi divizijas kariuomenės. Podrag serbų aficierų perserėjo bulgarų parubėžinius valdininkus, kad jeigu bulgarai bandys pereiti per Serbijos rubežį, tai toks žingsnis turės liudnas pasekmes.

800,000 AUSTRO-VOKIEČIŲ PRIEŠ SERBIJĄ.

Londonas. Telegramai iš Nišo, Serbijoj, praneša, kad geriausios gaunamos informacijos nurodo, jog 800,000 austro-vokiškų kariuomenės yra traukiami linkui Serbijos rubežiaus, kad persimušti per Serbiją linkui Konstantinopolio.

NAUJA TALKININKŲ ARMĖJA ANT GALLIOLI.

Berlinas. Nauja talkininkų armija, susidedanti iš 100,000 vyrų, tapo išsodinta ant Gallipoli pusiasalio. Iki šiol didesnė dalis talkininkų kariuomenės prie Dardanelių buvo angliška. Iš kur prisiūta šitą armiją, kol kas, tikrai nežinia. Gal būt, kad tai bus talų expedicija, nes pereitą mėnesį buvo telegramai pranešę apie išplaukimą transportų iš Italijos.

DVINSKO BOMBARDAVIMAS.

Petrogradas. Prie Dauguvos upės, ypač priešais Dvinską, vokiečiai vis desperatiškai atakuoja, bet, kol kas, be jokio žymesnio pasekmio. Dvinsko miestas bombarduojamas jau nuo pėreitos savaitės nedidelio. Vokiški belaisviai, paimti nelaisvėn Galicijoj, ir atvežti į Kieva, pasakoja, kad viename iš paskutinių kaizerio paliepių, apskelbtų vokiškai armijai, sakoma sekanciai:

"Is raportu nuo mano armijos vado as žinau, kad mano narsioji kariuomenė po nuolatinės pirmynėigos, yra nuilsusi ir reikalauja pasilsio. Tas (pasilsis) galimas tik prie Kievo. Mėginkit energiskai jį pasiekti."

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI PRIE VILNIAUS DIDELI.

Petrogradas. Rusų karischoji valdžia praneša, kad pasitraukimas didelės armijos iš po Vilniaus, kur ji buvo pakliuvusi į labai

sunkų padėjimą, yra beveik pilnai užbaigas. Ji tvirtina, kad vokiečiai laike savo paskutinių operacijų prieš Vilnių ir jo apeliokėse turėjo milžiniškas nuostolius, kuriuos jie apskaitlinoja ant 250,000 vyrų.

PERMAINOS RUSŲ KARĖS VADUOSE.

Berlias. Čia ateina gandas iš Stockholm, kad netrukus rusų armijų vadovystėje turi įvykti svarbios permainos, kurios palies net ir vyriausius armijų vadus. Pranešama, kad caras apėmė anijų vadovystę tik šiaip sau, dėlei mūvų, o kad visų armijų žingniais vadovauja generalai Polikanov ir Kuropatkin. Kuropatkin buvo vyriausiu vadu laike japonų karės. Tuom laiku jis kaltino Kuropatkiną už tos karės pralaimėjimą ir su Kuropatkinu buvo taip riestai, kad jam grėšė pavojus sušaudymo pagal karisko teismo nusprendimą. Po karės, 1907 metais, jis atsakė užpuolikas taip smarkiai, kad penki rusų augsti generalai iššaukė jį divlikovon. Mat Kuropatkin parolė, kad ne jo buvo kaltė, kad japonai rusus sumušė. Laike paskutinių mėnesių iš Rusijos atėdavo gandai, kad Kuropatkin gali but atšauktas iš Paryžiaus, kur jis gyvena, prasišalinęs iš Rusijos, ir kad jį jo rankas gali but pavestas tolimesnis karės vedimas. Jis dabar turi 67 m.

RUSAI MUSA PIETUOSE IR ATKAKLIAI GINASI LIETUVOJE.

Petrogradas. Žinios, ateinančios iš fronto per Kieva, praneša, kad gen. Ivanovo ir Brusilovo armijos Volyniuj ir Galicijoj išlošė didelę ir pilną pergalę. Atnaujinę savo užpuolimus ant upių Styr ir Ikva, rusai, sakoma, sulaužė austrų valdžią užgynė išvežti iš Bulgarijos visus valgomuosius daiktus, kurą, kerosiną, metalus ir t.t.

800,000 AUSTRO-VOKIEČIŲ PRIEŠ SERBIJĄ.

Londonas. Telegramai iš Nišo, Serbijoj, praneša, kad geriausios gaunamos informacijos nurodo, jog 800,000 austro-vokiškų kariuomenės yra traukiami linkui Serbijos rubežiaus, kad persimušti per Serbiją linkui Konstantinopolio.

TUSŲ PASITRAUKIMAS NUO VILNIAUS "PUIKIAUSIS KARIŠKAS ŽYGIS."

Londonas. Telegramas iš Petrograd kalba skanciai apie rusų pasitraukimą nuo Vilniaus: "Rusų pasitraukimas nuo Vilniaus, kaip paskaitytas kaip vienas iš puikiausių karisčių žygių laike šios karės. Vokiečiai netik beveik pilnai apsupo miestą, bet, istumdami didelius pulkus kavalerijos pirmyn, įskirto giliai į rusų užpakalį, perkirdami komunikacijos (susisėimo) linijas prie Molodečno. Rusų pasitraukimas iš Vilniaus nei momentu nebuvo, išsiuntė vakar Dr. S. Daneperankstvas. Tolimesnis laiko gaisinimas būtų užsibaigęs nelaimingai. Von Hindenburg plian buvo, kad priverstų rusus trauktis iš Vilniaus, kur jie nebuvo gramą, kuriame sakoma, kad jeibuvė visai apsupi, arba priverstų rusus trauktis iš Vilniaus į pietryčius per Lydą. Tokiu būdu šitavilniškė armija būtų užvartyta ant kitos rusiškos armijos, kuri traukėsi atgal iš Slonimo apeliokė, iš ko būtų kilusi didžiausia betvarkė. Kad išvengus šitokios suirutės, rusų vilniškė armija, vieton trauktis išilgai Lydos geležinkelio į pietryčius, leidosi tiesiog į rytus išilgai geležinkelio į Molodečno, nors jis jau buvo perkirstas. Čia su ginklu rankose rusai atmušė vokiečius atgal ir nuvalė kelią savo pasitraukimui iš Vilniaus. Dabar dalykų stovis rusams yra jau visai nepavojingas. Vokiečiai neapsupė nei vilniaus, no korpuso, nors jų planai buvo

daug platesni: jie rengėsi padaryti rusams prie Vilniaus tikrąjį antrą Sedoną (prie Sedano 1870 m. vokiečiai apsupo ir paėmė nelaisvėn visą francūzų armiją su jų cisorium).

RUSAI ATSGRIBEBIA.

Petrogradas. Rugsėjo 25 d. oficialis rusų pranešimas parodo, kad rusai pradeda smarkiai atsigręžti beveik visu frontu. Jame taip skelbiama:

"Atkala, kaimas Kuršėje, permaines rankas kelis syk, galų galė liko mūsų rankose. Dvinsko apskrityj mušiai tęsiasi. Desperatiški ir nesiliaujanti mušiai laučia netoli Zarasų (Novo Aleksandrovska Kauno gub.) ant abiejų pusių kelio į Dvinską. Tarp ežerėse tarp Drisvutė (Druskių) ir Obolo ežerų, taipgi siaučia pasitūsieji mušiai. Mūsų kariuomenė smarkiu durtuvu šturmu išmetė vokiečius iš Vileikos miesto. Šioje apeliokėje 8 kanuolės, tame skaitlinje 4 haubitais (trumpas, sunkias kanuolės), 9 amunicijos vežimus ir 7 kulka-vaizdžius mes užgriebėm. Užgriebtos kanuolės tapo atkreiptos prieš vokiečius. Su jų pagelba mes atmušėm ataką apšaruoto vokiečių traukinio. "Ašmenos distrikte ir toliau į pietus net iki viršutinio Nemuno atkaklys mušiai eina ant viso šito fronto. Mušiai ypatingai žiaurus eina netoli kaimo Subotniki."

BAISUS MUŠIAI TARP DVINSKO IR VILEIKOS.

Petrogradas. Neįspasakytai smarkūs mušiai eina ypačiai ant fronto tarp Dvinsko ir Vileikos, kur dalis fronto eina per Balas, tarpezerėse į pietus nuo Zarasų. Vietos čia taip baštuotos, kad negalima kasti tranšėjų ir reikią daryti barikadas. Kariuomenė nekuriot vietose kovodami, stovi iki juostos vandenį.

VOKIEČIAI PAKLIUVO KILPON.

Londonas. Vokiečiai, gamindami rusams klapa prie Vilniaus, patį pakliuvo į kilpelę, kurioj nužudė 8,000 užmuštus ir šimtus sužeistais. Tas atsitiko į rytus nuo Vilniaus, kur beveik visa atakuojanti vokiečių įjega tapo paklota. Telegramai praneša nekurią smulkmenas apie tai, kaip tas atsitiko.

Vienoj vietoj vokiečiai slinko paskui besitraukiančius rusus, pilnai tikėdamiesi, kad prieš juos nėra nieko pavojingo. Vokiški vadai manė, kad rusai neturėjo amunicijos. Vienok, kaip vėliau įsirodė, rusai tik ką aplaikė amuniciją. Rusai užgėlė ramiai, kol vokiečiai neprisitartino prie vielinų tvorų, stovinčių ties jų pozicijomis. Tuomet rusai paleido darban viską, kanuoles, kulka-vaizdžius ir šautuvus, ir iš vokiečių beveik nieko neliko.

RUSAI PRIEŠINGI BULGARIJOS POZICIJAI.

Petrogradas. M. Gučkov, prezidentas slavų komiteto Maskvoje, išsiuntė vakar Dr. S. Daneperankstvas. Tolimesnis laiko gaisinimas būtų užsibaigęs nelaimingai. Von Hindenburg plian buvo, kad priverstų rusus trauktis iš Vilniaus, kur jie nebuvo gramą, kuriame sakoma, kad jeibuvė visai apsupi, arba priverstų rusus trauktis iš Vilniaus į pietryčius per Lydą. Tokiu būdu šitavilniškė armija būtų užvartyta ant kitos rusiškos armijos, kuri traukėsi atgal iš Slonimo apeliokė, iš ko būtų kilusi didžiausia betvarkė. Kad išvengus šitokios suirutės, rusų vilniškė armija, vieton trauktis išilgai Lydos geležinkelio į pietryčius, leidosi tiesiog į rytus išilgai geležinkelio į Molodečno, nors jis jau buvo perkirstas. Čia su ginklu rankose rusai atmušė vokiečius atgal ir nuvalė kelią savo pasitraukimui iš Vilniaus. Dabar dalykų stovis rusams yra jau visai nepavojingas. Vokiečiai neapsupė nei vilniaus, no korpuso, nors jų planai buvo

DIDYSIS TALKININKŲ UŽPUOLIMAS.

Londonas. Milžiniški talkininkų atakai, kurie prasidėjo pereitą subatą, jau panedelyje buvo atnešė svarbių laimėjimų. Didisio laimėjimo anglo-francūzai neturėjo per visus metus laiko, nuo pat buvusio prie upės Marnos mušio, įvairiose fronto vietose talkinink-

Kai padarė žymią pirmynžangą, bet ypatingai ji yra žymi dviejose vietose: į šiaurį nuo Arras, tarp Arras ir La Bassee ir tarp Reims ir Verdun.

Daugiau negu 20,000 nesužeistų vokiečių paimta belaisvėn. Francuzai paėmė 16,000 belaisvių su 200 alifcių, o anglai—reštą. Kariški ekspertai apskaitina, kad abiejų vokiečių nuostoliai turi išnešti apie 60,000 vyrų. Milžiniška daugybė kariškos medžiagos taipgi tapo užgriebta. Francuzai paėmė 24 sunkias kanuoles, o anglai 8 dideles kanuoles ir tulį skaitlių kulkasvaizdžių.

Šitie laimėjimai įgyta sekančiose vietose:

Champagne provincijoje (tarp Reims ir Verdun) francuzai užėmė visą tinklų vokiečių transėjų ant fronto tarp Auberive ir Viller-sur-Taube, priverdami vokiečius pasitraukti atgal nuo 2 iki pusketvirto versto. Į šiaurį nuo Arras miestelis Souchez tapo paimtas ir progresas daroma linki Givenchy. Paskutinės vokieškos transėjų į rytus nuo taip vadinamo „Labirinto“ taipgi tapo užimtos. Anglų armija, veikianti apiešinėje La Bassee, užgriebė vokiečių transėjus ant apie 8 verstų fronto, atmušdama vokiečius ant apie pusketvirto versto atgal.

Paziūrėjus ant žemlapio, lengva patikėti, kad talkininkai atakuoja iš dviejų šonų, kad priversti pasitraukti visą vokiečių vidurį. Jeigu padaryta progresas talkininkai pastumės kiek toliau, tai vokiečiai bus priversti pasitraukti ir nuo Verdun tvirtovės.

VOKIEČIAI STENGIASI AT-SILAIKYTI VAKARUOSE.

Londonas. Kad sulaukius talkininkų atakų, vokiečiai stipriai juos kontratakavo, tačiau, sulgy pranešimų iš Paryžiaus, talkininkai atlaikė užimtas nuo vokiečių pozicijas, o nekuriuose vietose padarė dar tolimesnę progresą. Tuom pačiu laiku, kad sulaukius talkininkų nuo tolimesnių atakų Champagne provincijoje, kur francuzų laimėjimai buvo didžiausi, vokiečiai po vadovystę kronprinco smarkiai užtakavo francuzus ant fronto toliau į rytus Argonne miškuose. Nekuriuose vietose jis pasiekė pirmą liniją, tačiau, kaip apie tai praneša francuzų štabas, vokiečių atakas buvo sulaukymas čia ant vietos.

Francuzų kariški ekspertai apskaitina, kad vokiečių nuostoliai turėjo būti dideli ir sieks apie 50,000. Nuostoliai iš talkininkų pusės nepažinomi, bet galima tikėtis, kad jie taipgi yra nemaži. Skaitlius paimtų belaisvių sieks apie 13,000.

45,000 AUSTRIŲ NELAISVĖN.

Petrogradas. Iš Kievo ateina telegramas, kuriame sakoma, kad nuo rugsėjo 2 d. iki rugsėjo 20 d. per Kieva perėjo 45,000 austrų nelaisvių, paimtų laike paskutininių rusų Galicijoje ir Volyniaus gubernijoj.

IS AMERIKOS.

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA PRIPAZIŪSTA CARRANZA.

Washington, D. C. Svarbiausia Amerikoj darbininkų organizacija American Federation of Labor pareikalavo nuo savo perdetinio, federacijos prezidento Gompers, kad jis atsiųstų su patarimu pripažinti pastovius Meksikos prezidentu tomlaikinį prezidentą Carranza, nes jo valdžia pritaria Meksikos darbininkai ir dauguma jos gyventojų. Villa, kurį pirmiau, kovojant jam su Huerta, rėmė darbininkai, dabar pas juos visai neteko užsitikėjimo ir neturi pritarimo.

SAUKIA IS AMERIKOS BULGARUS.

Granite City, Ill. Gyvenanti čia bulgarai, tinkanti kariūmenėn, per laikraščių tapo Bulgarijos konsulių pakviesti grįžti namon ir stoti kariūmenėn. Kelionės lėšas uždengs Bulgarijos valdžia. Neklausantis gaudina bausmėmis penkių metų kalėjimo. Pašaukti tarnyston bulgarai gyvenanti ir kituose kraštuose. Mat Bulgarija mobilizuoja savo kariūmenę. Nors ji užtik-
nežinia, ar juos susekta, ar ne.

rina, jog tai daro apgynimui savo neutralizmo, bet greičiau ji nori užpulti Serbiją, nuo kurios Bulgarijai pavojus negresia, nes Serbiją jau užpuolė vokiečių ir austrų kariūmenės ir dabar bombarduoja parubežinius miestus.

AUSTRIJOS AMBASADORIUS DUMBA IŠVAŽIUOJA.

Washington, D. C. Pagarsėjęs savo skandalais darbas, dėl kurių Suvienytų Valstijų užsienio ministeris Lansing pareikalavo atsakymo, Austrijos ambasadorius Dr. Dumba pranešė užsienio ministerijai, jog iš Amerikos jis iškeliančia rugsėjo 28 d. Amerikoj, apart vokiečių, ir vokieško ambasadoriaus, turbūt, niekas jo nepasigės, nesigailės jo nei Austrijos piliečiai slaviai.

NUGRIUVO TUNELIS.

Nėw York, N. Y. Prie 7th ave. tarp 24 ir 25 st., rytmetį, važiuojant žmonėms darban, nugriuvo požeminio geležinkelio tunelis, ir jį nuėjo pilni žmonių karai. Traukiny, ties ta vieta, kur tunelis nugriuvo, važiojo 200 žmonių. Iš jų užmūsta 7 žmonės, o 50 sužeista sunkiai; tarp jų yra mirtinai užgauti. Daugumas sužeistų yra moteris.

UŽRUBEŽINĖ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PIRKLYBA.

Washington, D. C. Dėl karės Europoj sumažėjo Amerikai jos pirklyboj konkurentų skaitlius, todėl ji dabar svetur išgabeną savo prekių daugiau negu kada nors pirmiau. Pereituose metuose (nuo liepos mėn. iki tokiame jau laikui šių metų) iš Amerikos svetur išgabenta prekių daugiau negu už 3 milijardus doliarų, nes už \$3,035,033,280, o už pereituose metuose išgabenta tik už \$2,289,185,791.

AMERIKONISKI PATRIOTAI.

Columbus, Ohio. Milionierius Dennis Kelly ir jo pagalbininkai mokesčiais Amerikos iždai nusauks suviršum milijon doliarų. Jie darbo padirbtą sivistą. Teismas juos nubaudė 2 metais kalėjimo ir po \$1,000. Jie stengėsi išderėti antrą syk perkratinėjimą bylos, bet teismas jų prašymą atmetė. Milionieriams todėl prisiėis už grotų mėtavoti.

VOKIEČIAI MĖGINA UŽSIGINTI.

Washington, D. C. Vokietijos valdžia užtikrina, jog pasazierių garlaivį Hesperian, kuriuom važiuo ir keli amerikoni, paskandino ne vokieški povandeniniai laivai, bet buk jis užbėgo ant angliškos minos ir jos tapo paskandintas. Bet už to garlaivio paskandinimą kaltinama yra Vokietija, o kaltas, prasizengęs, prieš savo kaltės nemėgsta prisipažinti, bet savo kalte stengiasi kitiems primesti; todėl šitame atsitikime vokiečių besiteisinimams mažai kas tik, išėjus vokiečius, kurie ir bjauriausius savo valdžios darbus visomet teisina.

VILLA PERSERGSTI SUVIENYTAS VALSTIJAS.

Washington, D. C. Meksikos revoliucionierių vadovo Villa atstovas Rogue Gonzales persergėjo Suv. Valstijų valdžią apie pasakmes pripažinimo Carranzos pastovius Meksikos prezidentu, arba prieš mėginimą su prievarta Meksika nuraminti, nes kiekvieną mėginimą Villos žmonės atremė su ginklu. Gonzales užtikrina, jog Carranza po Huertai yra labiausiai nekenčiamas Meksikoj ir jis visai neįkanta užimti prezidento vietą.

GALVIJŲ EPIDEMIJA.

La Salle, Ill. Šitame paviete vel atsinaujino epidemija tarp gyvulių ir per tai šito pavieto galvijai tapo kvarantinioje uždaryti, kad epidemijos kitur neisplatintų; jų kitur gabenti negalima.

PAČTO SIUNTINYS PRAPUOLĖ.

Seattle, Wash. Iš pašto mieste Wenatches prapuoė piniginis siuntinys; jame buvo 14,000 gatavų pinigų. Apie pavogusius tai siuntinį nieko nepraneša, todėl siuntinį nieko nežinia, ar juos susekta, ar ne.

APMAINĖ.

Karikatura pašiepia rusų vyriausiojo vado persiuntimą Kaukazan. Dabar didžioji (prieš vokiečius) armija turi mažą galvą (carą Mikę), o mažoji (prieš turkus) turi didelę galvą (did. kunigaikštį Mikę).

LENKŲ ZVIAZKO SEIMAS.

Šią savaitę mieste Schenectady prasidėjo svarbiausias lenkų organizacijos Zviazko Narodowo Seimas. Nėdėlio vakare bus atliasta drama „Priemiesčio Karalienė“. Svarstymai organizacijos reikalų prasidėjo nuo panedėlio.

SULAIKYTI GINKLAI, UŽSAKYTI CARRANZOS.

Lored, Texas. Čionykėjų muitinė sulaukė didelių ginklų ir amunicijos siuntinys Meksiką, užsakytas Carranzos. Sulaukta pusė milijono patronų ir 10,000 gerų karabinių, kurių nei viena kariaujanti Meksikoj pusė neturi, todėl jie Carranzos kareiviams labai reikalingi.

IS VISUR.

Škotijos sostinė Glasgow staiga pasimirė Anglijos darbininkų vadovas, publicistas, taikos šalininkas, karių priešin, James Keir Hardie. Pasimirė nuo plaučių uždegimo. Hardie gimė 1856 metuose.

Ant Haiti salos, 2 myli nuo Cape Haitien, ginkluoti sukilėliai užpuolė dalį išsodintų nuo kariškų laivų Suvienytų Valstijų jureivų. Susirėmimo užmušta 40 užpuoliku, o kiti pabėgo. Sužeista 10 amerikonių.

Japonijoj atsibuvo gyventojų suskaitymas. Gyventojų skaitlius pasirodė 59,911,800 (1908 m. jų buvo tik 53,592,800). Mieste Tokio yra 2,100,000 gyventojų, Osaka 1,400,000. Gyventojai japonų valdomos Mandžurijos ir Koreos nepriskaityti prie abelno Japonijos gyventojų skaitlius, o ten drauge yra apie 15 milijonų, o gal daugiau, gyventojų. Taigi Japonijos ir jos valdybų gyventojų skaitlius ne kiek mažesnis negu gyventojų skaitlius Suvienytose Valstijose, o pridėjus gyventojus nuo vokiečių atimtų kolonijų beveik bus lygus. Vienas užimtos žemės plotas yra daug mažesnis, bet ji daug tirsčiaus apgyventa negu Suvienytos Valstijos, ir jos kariškos pajėgos yra daug didesnės, tik kariškas laivynas yra menkesnis.

IS LIETUVOS.

Lakraščio Rieč korespondentas Suvoikiu šiaip aprašinėja savo įspūdžius, gautus Vilniuje, kuomet ten tik-ką buvo atėjusi žinia apie Kauno tvirtovės puolimą.

Kaunas puolė. Apie tai Vilniuje išgirdo vakar rugpjūčio 17 d. Vilniaus miestui Kaunas loše rolių stiprių geležinių vartų. Žmonės pradėjo kalbėti apie išvaiz-

vimą iš miesto, bet kol kas laukė geresnių platesnių žinių.

Bet nespejo ateiti Vilniui oficialis pranešimas apie tai, kad Kauno tvirtovės garnizonas jau prisijungė prie veikiančios rusų armijos, apšaudamas Kauną, kaip rugpjūčio 18 d. išryto, į Vilniaus miestą įvažavo automobilium Kauno tvirtovės komendantas generolas Grigorjev. Tas pagimdė daugelį kalbų.

Kiekvienas saviškai pradėjo aiškinti apie dalykų stovį. Visi pradėjo karščiuoti ir bėgioti. Į keletą valandų izvoščikai (vežikai) pakėlė kainas: iš miesto į vokzalą vežė tik už 3 ar 5 rublius. Vokzalo stoties plecius ir kaimynės gatvės buvo tiesiog užgrūstos žmonių. Valizos, patalynė, rūšuliai—viskas buvo suversta ant plecias, o ant jų čia pat po atviru dangum sėdėjo moteris, vaikai, seniai. Jaunų vyrų beveik nebuvo: visi jie buvo prie inžinieriškų darbų (prie dirbimo kariškais įtaisais ir apščiorka karšką staba, tai privatiskus žmones praleisdavo ant vokzalo labai skystomis partijomis.

Daugelis šeimynų—taip ir naktvojo po atviru dangum. O čia, tarsi kaip tyčiai, ilg sunkiu kuku į priekalą vis muše į minią bausis gandai ir žinios, ateinančios nuo fronto.

Moteris veržiasi į vokzalą, bet siena žmonių apstojo vokzalą ir prasimušė negalima. —Paeiliui!... Meldžiu paeiliui!... —Šukauja stoties žandaras visai nuvargęs nuo spaudimo šitos neramios minios.—Kur brukiesi?... Pasitrauk atgal... Susimildami, pasitraukit atgal!...

Per visus metus aš važinėčiau į pozicijas ir atgal nuo pozicijų ir per tą laiką prisiziūrėjau visokių reginių, bet tokių reginių, kokius aš mačiau Vilniuje, aš niekur nebuvau matęs. Niekur nebuvau taip sujūdę moteris ir vaikai, bėgantys priešo laukiamu užpuolimu, kaip kad jos buvo čia. Verkė, rėkė, dejojau, po tris dienas stumdžiosi ant plečias, laukdamos savo kalėnos į vokzalą. Dvauška lygsvarą žmonių buvo suaužyta atėjusios žinios apie Kauno puolimą.

Pagalios šita gyva žmonių vilnis, kurioj ir aš pakliuvau, įsigavo į vokzalą. Rėdas žmonių prie bilietų kasos ilgas, bet visi jau lyg linksmesni, nes žino, kad parališ pasieks ir traukinio. Tik skubėsi, nekantrumas pas žmones dar aiškiai matomas—Dieve tu mano—kad nors greičiau!...

Augščiau kasos iškabintas apgarsinimas didelėmis raidėmis, sekancio turinio: Moteris-

„Atėję pas užimtą žmogų, greičiau sakykit savo reikalą ir netrukdykit darbo.“

Bet nežiurint šito apskelbimo, beveik kiekvienas pasazierius, ypatingai gi moteris klausinėja:

—Kaip važiuoti į Smolenską?
—Kaip į Jaroslavių?
—Ar greitai traukinys išeina?
—Kur reikės persėsti?... Tris syk reikės persėsti? Ar negalima tuomet važiuoti ne per Minską, bet per Dvinską?...

Kasierius skubiai, sulaukdamas savo susierzininimą, atsakinėja:

—Bet aš jums jau sakiau, kad traukinys išeina link Dvinsko, o ne link Minsko. Vaziuokit ten, kur jus veža... Dabar ne laikas išdykaukti... Kaip tik kuri pasazierka susilaukė prie kasos, užpildama kasine, visi visokiais klausimais, tai ilgoj serergeroj laukiančių žmonių tuojau sukyla murmėjimas.

—Ko ji ten lenda... Ar nesupranta, ar ką... Čia reikia skubintis, o ji traukia... Prie bagažias kasos—tiesiog užsigrudimas didžiulias. Daugeilis nesuspeję atiduoti savo bagažias kasieriui, čia pat verčia daiktus nešikams ant pečių ir tie, tarsi jaučiami apkrauti, iš šono į šoną siubudami, nes bagažijų į vagonus.

Vagonuose jau užsigrudo. Per eiti per priegulius negalima, o todėl daugelis paduoda vaikus ir bagažą per langus, o patį lipa ant buferų (vagonų sukabų), ant stogo, ant vagonų slenkstčių. Traukinys taip ir išėjo, tarsi gyvas žaltys, visas žmonių apliptas.

Vagone, kuriame aš pats šiaip—taip radau sau vietą, buvo taip daug žmonių, kad išliko nebuvo nei vieno colio liuosos vietos. Atidare visus langus, bet nežiurint to, tvankumas buvo neįsipaakytas. Apart to važiuo pamažu, su ilgais sustojimais beveik prie kiekvieno semaforu (semaforu vadinasi signalas, parodantis, ar kelias priešakyje yra liuosas ir saugus). Pirmus 70 verstų važiuoavome dvylika valandų. Naktis užklupo mus ant kelio. Vaikai, nuvargę kelionėje, pradėjo snauti. Viena moteriškė iš Gardino, kuri pametė vyrą ten kitame vagone, guldo savo mergaitę ant viršutinės lentynos, bet mergaitė ilgai neužmiega:

—O tėtė kur?—kas minutą ji klausinėja pas mamą.
—Tėtė yra—atsakinėja motina.
—Tėtė neapapuls. Miegok!
—Pakėlė antrą lentyną ir ant abiejų sukrovė dar penkis vaikus: išėjo po tris vaikus ant lentynos. Vaikai pradeda mgti: nusimėtę drabužėlius, atmetę rankutes, paraudonavę nuo šilumos. Moteris-

—Dieve tu mano!—pradėjo dejuoti moteriškė, užjautus vėsu orą.—Juk taip ji gali prasišaldyti... Vyrui, uždarykit langą!... Kas ten iš pasazierių prieš tai protestuoja.
—Bet aš jus meldžiu,—maldauja širdingai moteriškė.—Juk aš tik vieną šitą mergaitę turiu. Nusileido vyrui ir uždare abudu langus. Prie uždarytų langų pasidarė tvanku—trošku, tarsi pirtyje.
Rišuliai su valgiais buvo užversti, pasiekti jokiū būdu jų negalima buvo. Kuomet vienam kampe kas ten pamėgino pakelti keletą rišulių, tai užgriuvo ant kunigo iš Bielostoko, apsikrovusio valizomis ir rišuliais. Pamačius kunigą, pradėjo persiprašinėti: —Atleiskite, jagamastėli, nepatėmijau.
O moteriškė, sėdėjusi kitam šone, pasiūlė kunigui:
—Gal kunigėli, persėstum ant mano vietos, o aš ant jūsų... aš—mažesnė už jus (mat kunigaikščiuta storo, vieta siaura).
—Tai nieko—atsakinėja kunigas išlėto traukdamas žodžius. Man jau ir važiuot netoli. Aš tik į Dvinską važiuoju...
Taip ir likome nevalge. Ant stoties Švenčionėlių (Novo-Svenčiany) mokytojas Gardino realios gimnazijos šiaip-taip persigavo per rišulius ir gavo karšto vandens. Jo sesuo sumedžiojo tris stiklus ir pasiūlė arbatos visiems savo kaimynams pačeliui.
—Gal arbatos... Meldžiu!...
Ir nors visi jos kaimynai buvo su ja nepažįstami, bet nei vienas neatsisakė ir visi su geru skoniu gerė arbatą. Kas tokio bendro buvo pas visus, kokia tai bėda surišo visus kruvon: Niekur ir niekad taip nesijautė žmoniškumas, kaip čia. „Am. L.-ca.“

kė iš Gardino labai nerimsta dėl savo mergaitės, kuri kas valandėlė parengęs prakalbas, į kurias parusiverčia nuo lentynos šono. Ji kas valandėlė ramsto mergaitę rankomis ir jautia, kaip ji visa įkaito nuo karščio. Per atidarytus langus laikas nuo laiko įsiveržia šviežio oro.

—Dieve tu mano!—pradėjo dejuoti moteriškė, užjautus vėsu orą.—Juk taip ji gali prasišaldyti... Vyrui, uždarykit langą!...

Kas ten iš pasazierių prieš tai protestuoja.
—Bet aš jus meldžiu,—maldauja širdingai moteriškė.—Juk aš tik vieną šitą mergaitę turiu. Nusileido vyrui ir uždare abudu langus. Prie uždarytų langų pasidarė tvanku—trošku, tarsi pirtyje.

Rišuliai su valgiais buvo užversti, pasiekti jokiū būdu jų negalima buvo. Kuomet vienam kampe kas ten pamėgino pakelti keletą rišulių, tai užgriuvo ant kunigo iš Bielostoko, apsikrovusio valizomis ir rišuliais. Pamačius kunigą, pradėjo persiprašinėti: —Atleiskite, jagamastėli, nepatėmijau.
O moteriškė, sėdėjusi kitam šone, pasiūlė kunigui:
—Gal kunigėli, persėstum ant mano vietos, o aš ant jūsų... aš—mažesnė už jus (mat kunigaikščiuta storo, vieta siaura).

—Tai nieko—atsakinėja kunigas išlėto traukdamas žodžius. Man jau ir važiuot netoli. Aš tik į Dvinską važiuoju...

Taip ir likome nevalge. Ant stoties Švenčionėlių (Novo-Svenčiany) mokytojas Gardino realios gimnazijos šiaip-taip persigavo per rišulius ir gavo karšto vandens. Jo sesuo sumedžiojo tris stiklus ir pasiūlė arbatos visiems savo kaimynams pačeliui.

—Gal arbatos... Meldžiu!...
Ir nors visi jos kaimynai buvo su ja nepažįstami, bet nei vienas neatsisakė ir visi su geru skoniu gerė arbatą. Kas tokio bendro buvo pas visus, kokia tai bėda surišo visus kruvon: Niekur ir niekad taip nesijautė žmoniškumas, kaip čia. „Am. L.-ca.“

—Bet aš jums jau sakiau, kad traukinys išeina link Dvinsko, o ne link Minsko. Vaziuokit ten, kur jus veža... Dabar ne laikas išdykaukti... Kaip tik kuri pasazierka susilaukė prie kasos, užpildama kasine, visi visokiais klausimais, tai ilgoj serergeroj laukiančių žmonių tuojau sukyla murmėjimas.

—Ko ji ten lenda... Ar nesupranta, ar ką... Čia reikia skubintis, o ji traukia... Prie bagažias kasos—tiesiog užsigrudimas didžiulias. Daugeilis nesuspeję atiduoti savo bagažias kasieriui, čia pat verčia daiktus nešikams ant pečių ir tie, tarsi jaučiami apkrauti, iš šono į šoną siubudami, nes bagažijų į vagonus.

Vagonuose jau užsigrudo. Per eiti per priegulius negalima, o todėl daugelis paduoda vaikus ir bagažą per langus, o patį lipa ant buferų (vagonų sukabų), ant stogo, ant vagonų slenkstčių. Traukinys taip ir išėjo, tarsi gyvas žaltys, visas žmonių apliptas.

Vagone, kuriame aš pats šiaip—taip radau sau vietą, buvo taip daug žmonių, kad išliko nebuvo nei vieno colio liuosos vietos. Atidare visus langus, bet nežiurint to, tvankumas buvo neįsipaakytas. Apart to važiuo pamažu, su ilgais sustojimais beveik prie kiekvieno semaforu (semaforu vadinasi signalas, parodantis, ar kelias priešakyje yra liuosas ir saugus). Pirmus 70 verstų važiuoavome dvylika valandų. Naktis užklupo mus ant kelio. Vaikai, nuvargę kelionėje, pradėjo snauti. Viena moteriškė iš Gardino, kuri pametė vyrą ten kitame vagone, guldo savo mergaitę ant viršutinės lentynos, bet mergaitė ilgai neužmiega:

—O tėtė kur?—kas minutą ji klausinėja pas mamą.
—Tėtė yra—atsakinėja motina.
—Tėtė neapapuls. Miegok!
—Pakėlė antrą lentyną ir ant abiejų sukrovė dar penkis vaikus: išėjo po tris vaikus ant lentynos. Vaikai pradeda mgti: nusimėtę drabužėlius, atmetę rankutes, paraudonavę nuo šilumos. Moteris-

—Dieve tu mano!—pradėjo dejuoti moteriškė, užjautus vėsu orą.—Juk taip ji gali prasišaldyti... Vyrui, uždarykit langą!...

Kas ten iš pasazierių prieš tai protestuoja.
—Bet aš jus meldžiu,—maldauja širdingai moteriškė.—Juk aš tik vieną šitą mergaitę turiu. Nusileido vyrui ir uždare abudu langus. Prie uždarytų langų pasidarė tvanku—trošku, tarsi pirtyje.

Rišuliai su valgiais buvo užversti, pasiekti jokiū būdu jų negalima buvo. Kuomet vienam kampe kas ten pamėgino pakelti keletą rišulių, tai užgriuvo ant kunigo iš Bielostoko, apsikrovusio valizomis ir rišuliais. Pamačius kunigą, pradėjo persiprašinėti: —Atleiskite, jagamastėli, nepatėmijau.
O moteriškė, sėdėjusi kitam šone, pasiūlė kunigui:
—Gal kunigėli, persėstum ant mano vietos, o aš ant jūsų... aš—mažesnė už jus (mat kunigaikščiuta storo, vieta siaura).
—Tai nieko—atsakinėja kunigas išlėto traukdamas žodžius. Man jau ir važiuot netoli. Aš tik į Dvinską važiuoju...

Taip ir likome nevalge. Ant stoties Švenčionėlių (Novo-Svenčiany) mokytojas Gardino realios gimnazijos šiaip-taip persigavo per rišulius ir gavo karšto vandens. Jo sesuo sumedžiojo tris stiklus ir pasiūlė arbatos visiems savo kaimynams pačeliui.

—Gal arbatos... Meldžiu!...
Ir nors visi jos kaimynai buvo su ja nepažįstami, bet nei vienas neatsisakė ir visi su geru skoniu gerė arbatą. Kas tokio bendro buvo pas visus, kokia tai bėda surišo visus kruvon: Niekur ir niekad taip nesijautė žmoniškumas, kaip čia. „Am. L.-ca.“

—Bet aš jums jau sakiau, kad traukinys išeina link Dvinsko, o ne link Minsko. Vaziuokit ten, kur jus veža... Dabar ne laikas išdykaukti... Kaip tik kuri pasazierka susilaukė prie kasos, užpildama kasine, visi visokiais klausimais, tai ilgoj serergeroj laukiančių žmonių tuojau sukyla murmėjimas.

—Ko ji ten lenda... Ar nesupranta, ar ką... Čia reikia skubintis, o ji traukia... Prie bagažias kasos—tiesiog užsigrudimas didžiulias. Daugeilis nesuspeję atiduoti savo bagažias kasieriui, čia pat verčia daiktus nešikams ant pečių ir tie, tarsi jaučiami apkrauti, iš šono į šoną siubudami, nes bagažijų į vagonus.

Vagonuose jau užsigrudo. Per eiti per priegulius negalima, o todėl daugelis paduoda vaikus ir bagažą per langus, o patį lipa ant buferų (vagonų sukabų), ant stogo, ant vagonų slenkstčių. Traukinys taip ir išėjo, tarsi gyvas žaltys, visas žmonių apliptas.

Vagone, kuriame aš pats šiaip—taip radau sau vietą, buvo taip daug žmonių, kad išliko nebuvo nei vieno colio liuosos vietos. Atidare visus langus, bet nežiurint to, tvankumas buvo neįsipaakytas. Apart to važiuo pamažu, su ilgais sustojimais beveik prie kiekvieno semaforu (semaforu vadinasi signalas, parodantis, ar kelias priešakyje yra liuosas ir saugus). Pirmus 70 verstų važiuoavome dvylika valandų. Naktis užklupo mus ant kelio. Vaikai, nuvargę kelionėje, pradėjo snauti. Viena moteriškė iš Gardino, kuri pametė vyrą ten kitame vagone, guldo savo mergaitę ant viršutinės lentynos, bet mergaitė ilgai neužmiega:

—O tėtė kur?—kas minutą ji klausinėja pas mamą.
—Tėtė yra—atsakinėja motina.
—Tėtė neapapuls. Miegok!
—Pakėlė antrą lentyną ir ant abiejų sukrovė dar penkis vaikus: išėjo po tris vaikus ant lentynos. Vaikai pradeda mgti: nusimėtę drabužėlius, atmetę rankutes, paraudonavę nuo šilumos. Moteris-

—Dieve tu mano!—pradėjo dejuoti moteriškė, užjautus vėsu orą.—Juk taip ji gali prasišaldyti... Vyrui, uždarykit langą!...

Kas ten iš pasazierių prieš tai protestuoja.
—Bet aš jus meldžiu,—maldauja širdingai moteriškė.—Juk aš tik vieną šitą mergaitę turiu. Nusileido vyrui ir uždare abudu langus. Prie uždarytų langų pasidarė tvanku—trošku, tarsi pirtyje.

Rišuliai su valgiais buvo užversti, pasiekti jokiū būdu jų negalima buvo. Kuomet vienam kampe kas ten pamėgino pakelti keletą rišulių, tai užgriuvo ant kunigo iš Bielostoko, apsikrovusio valizomis ir rišuliais. Pamačius kunigą, pradėjo persiprašinėti: —Atleiskite, jagamastėli, nepatėmijau.
O moteriškė, sėdėjusi kitam šone, pasiūlė kunigui:
—Gal kunigėli, persėstum ant mano vietos, o aš ant jūsų... aš—mažesnė už jus (mat kunigaikščiuta storo, vieta siaura).

—Tai nieko—atsakinėja kunigas išlėto traukdamas žodžius. Man jau ir važiuot netoli. Aš tik į Dvinską važiuoju...

Taip ir likome nevalge. Ant stoties Švenčionėlių (Novo-Svenčiany) mokytojas Gardino realios gimnazijos šiaip-taip persigavo per rišulius ir gavo karšto vandens. Jo sesuo sumedžiojo tris stiklus ir pasiūlė arbatos visiems savo kaimynams pačeliui.

sėjo 19 d. Lietuvių Klubas buvo savo mergaitės, kuri kas valandėlė parengęs prakalbas, į kurias parusiverčia nuo lentynos šono. Ji kas valandėlė ramsto mergaitę rankomis ir jautia, kaip ji visa įkaito nuo karščio. Per atidarytus langus laikas nuo laiko įsiveržia šviežio oro.

—Dieve tu mano!—pradėjo dejuoti moteriškė, užjautus vėsu orą.—Juk taip ji gali prasišaldyti... Vyrui, uždarykit langą!...

Kas ten iš pasazierių prieš tai protestuoja.
—Bet aš jus meldžiu,—maldauja širdingai moteriškė.—Juk aš tik vieną šitą mergaitę turiu. Nusileido vyrui ir uždare abudu langus. Prie uždarytų langų pasidarė tvanku—trošku, tarsi pirtyje.

Rišuliai su valgiais buvo užversti, pasiekti jokiū būdu jų negalima buvo. Kuomet vienam kampe kas ten pamėgino pakelti keletą rišulių, tai užgriuvo ant kunigo iš Bielostoko, apsikrovusio valizomis ir rišuliais. Pamačius kunigą, pradėjo persipraš

tinai laimėjimas vietinėms dailės sferoms." Toliau reporteris patikimai paduoda savo pasakojimą su p. J. Šileika, kuris pasakoja apie dabartinį Lietuvos padėjimą.

P. Šilpavičius, sakoma toliau laikraštyje, yra jaunas vyras 19 metų ir buvo rusų armijos skautu. Jis studijavo muziką (smuiką) Maskvos Konservatorijoje pas prof. Grimaly.

"Apskribus karę—pasakojo p. Šilpavičius—aš pastojau rusų armijon. Netrukus aš atsiduriau labai sunkiam padėjime. Per penkias dienas neturėjau ko valgyti ir buvau priverstas nušauti savo arkli, kad jo mėsą numalsintu alki. Rusų armijoje yra didelė be tvarkė, daugelis aficerų rusų armijoje yra gryno kraujo vokiečiai, kas daro padėjimą labai sunkiai." P-as Šilpavičius dabar lanko muzikos konservatoriją mieste Troy, N. Y.

IS NEW BRITAIN, CONN.

Parapijinės mokyklos uždarymas. Vietos lietuvių šv. Andriejaus parapijos mokykla likosi uždaryta. Kaip ilgai jina bus uždaryta—tuom tarpu nėra žinoma. Lyginai nežinomos nei priežastis, dėl kurios parapijinė mokykla uždaryta. Dabar uždarymo priežastis yra spėjamos įvairios. Vienas spėjimų yra tame, kad buvęs valstybės mokyklų taryba uždarysi mokyklą, nes mokykloje nebuvo užtektinai ir kad mokiniai būtų išlavinti mokyklai, nes mokykloje mokytojų buvo dvi gabios merginos, kurios savo darbą atlikdavo vėlonio kun. Zebrio priežiūroje, tačiau šios mokytojos, sakoma, neturėjusios tokio prižiūrimo, kaip kad viešųjų ir kitų parapijinių mokyklų mokytojos. Kun. Grikis, kuris dabar yra klebonu vieton vėlonio kun. Zebrio, užgindė šiu spėjimų teisingumą. Jisai mokyklos uždarymo priežastis paduoda sekančiais:

Pertaisytoji dabar bažnyčia neturi atsakomos vietos mokyklai, ir todėl tikimasi sekančiais metais statyti naują mokyklą.

Praeitą pavasarį valstybės mokyklų taryba buvo, sakoma, įsakyta, kad mokykloje visiškai nemokinama anglų kalbos. Buvo padarytas tarymas, kurisai, sakoma, tą įsakydama radė visai neteisingu. Tada spėjimas, kad mokyklos uždarymas turi koki ryšį su šiuom skundu, yra skaitomas be pamato.

Kita vėl priežastis spėjama esant pinigų stoka, dėl ko mokykla negalėjusi padengti visų savo išlaidų. Nuo vėlonio kun. Zebrio užmušimo laiko parapija, sakoma, dar vis nėra nusiraminti ir gyvenimas nesugrįžęs į normalias (paprastusias) vėles. Tas ir skaitoma įtariamios pinigų stokos pamatu. Priegto kun. Grikis, kurisai yra čia gimęs ir aplamai darbūstas klebonas, sakoma, noris pakviesti mokyklon mokytojas, turinčias tokį pat priuosiimą, kaip ir kitose mokyklose. Tas gi reikštų mokyklos išlaidų padidėjimą.

Taigi spėjimų yra visokių. Kurisai iš jų yra teisingas—būtų sunku pasakyti. Tuom tarpu eikštėje stovi tikėtai patrai mokyklos uždarymo faktas.

L. S.—ds.

IS COLUMBUS, O.

Kur mūsų pinigai eina? Čia lietuvių yra apie 40 šeimynų ir apie 10 pavienių. Visi dirba. Uždirbama nuo 2 iki 4 doliarų į dieną. Už tuos pinigus kiekvienam reikia dirbti sunkiai, labai sunkiai. Iš to uždario galima būtų manyti, kad vietos lietuviai gerai ir pasiturinčiai gyvena. Teisybė, taip galima manyti, tačiau anaiptol taip nėra. Vargstame, skurstame, kaip pelė bažnyčioje. Kur mūsų pinigai? Ar mes juos atiduodame kokiems nors labdarinigiems tikslams? Štai Lietuvoje dabar mūsų giminių ir santautiečių padėjimas yra tiesiog baisus. Ar mes jiems suaukštame savo pinigų? Anaiptol ne. Daugelis vietos lietuvių negirdi jų šauksmų gelbėti nelaimingą mūsų tėvynę, kurie skamba tarp Amerikos lietuvių.

Tai kur gi mūsų pinigai dingsta? Štai kame: nesėjame išeiti iš darbo, kaip pirmą alykū du miame į karčiamą. Tenai sumokame savo mokesčius, tenai sudedame savo nelaimingiems broliams, buse. Apart augščiaus stovinčio

skurstantiems Lietuvoje, tenai savoms visus labdarinius reikalus atliekame. Sau gi pasilikame tikėtai, anot tos pasakos, "išgraužk". Ar ne gėda mums už tai?

Columbus Lietuvis.

IS DU BOIS, PA.

Darbai. Iš lietuvių gyvenimo. Darbai pradėjo geriau eiti negu kad pirmiau ejo. Čia randasi tikėtai anglių kasyklos.

Lietuvių šioje vietoje gyvena pusėtinai būrelis. Visi gražiai ir sutikime gyvena. Tarp vietos lietuvių yra daug pavienių (singelių). Mat lietuvių merginų stoka, o su vestimantėmis matomai nėra nori vestis. Musų "singeliai" čia lietuviškas gaudytė gauda. Nespėja kurti atvažiuoti, žiūrėk jau ir išeikėjusi. Pasilikusieji nenoromis užvydi apsidvedusiojo laimikini.

Darbininkų diena (Labor Day) pas mus buvo apvaikščiota iškilminga darbininkų paroda, kurioje emė dalyvumą keli benai. Parodai pasibaigus, šv. Jurgio draugija parengė gerą ir gražią pavykų balių.

Bobos Jonikas.

Redakcijos prierašas. Ar negalima pasirinkti geresnio slapvardžio?

IS WORCESTER, MASS.

Lietuviai ir anglių spauda. Pasidarbavimu kun. J. Jakaičio ir kitų vietinių lietuvių, vietiniai anglių laikraščiai pašvenčia daug vietos atsilankiusiam čia p. Simkui. Worcester Daily ir Sunday Telegram talpina ilgiausius straipsnius apie lietuvių reikalus. Sunday Telegram atspasindio išsė p. Simkaus prakalbą apie Lietuvos padėjimą. Vietinis klebonas, kun. J. Jakaitis—informavo laikraštį apie Vilnių, kuomet jį vokiečiai užėmė. Yra taipgi žinių apie p. Simkaus prelektiją apie lietuvių muziką. Šiems straipsniams duodama laikraštų žymni vieta. Worcesteriečius vėta už tai pagirti.

Streikas. Praeitą savaitę čia sureikavo mašinistai Prentice Bros. Co. ir F. E. Reed dirbtuvėse. Streikojančiųjų skaitlius siekia 625. Streiklauzių pasirodė mažai. Reikalaujama 8 val. darbo dienos, o dirbant 10 valandų į dieną pakelti mokeskį po 5 centus ant valandos. Kompanijos nesutiko ir streikininkų išrinkta komiteta išvarė iš šapos pirm negu streikas buvo apskelbtas. Darbo įieskantiems nepatartina čia važiuoti, kol streikas neužibaigs.

Streikierius.

IS AMSTERDAM, N. Y.

Paroda. Rugsėjo 12 d. buvo didelė bažnytinė paroda, kurioje dalyvavo penkios lietuvių draugijos ir taipogi lietuvių benas bei choras. Žmonių dalyvavo parodoje didelės skaitlius. Apskaičiuojama, kad išviso buvo apie 3,000 vien lietuvių ir lenkų, ne skaitant kitų tautybių žmonių. Viską atsidūvo pasekmingai. Vien su benu išpradžių išėjo nusisipratimas. Vargonininkas buvo apsiėmęs diriguoti benui, bet paskui, kuomet reikėjo griežti, jisai nuėjo pas savo chorą, ir tokiu būdu benas likosi be vedėjo. Reikalinga buvo išsauti telefonų nuolatinių vedėjų, kas ir buvo padaryta. Atvykus nuolatiniams vedėjams, benas labai gražiai pasirodė. Publikoje kalbėjo, kad lietuvių benas visus kitus "subytinius". Lietuvių draugijos tuom lietuviškojo bėno pasisekimu buvo labai patenkintos. Po pietų atvyko vyskupas. Ten Buys.

IS BROOKLYN, N. Y.

"Grikštiena." Dėl Šimkaus atsilankymo. Neseniai žinomasai Grikstas laikė savo "prakalbą" Roebeling gatvėje pradėjo plauksti, kad, girdi, p. St. Šimkus, "Liet. Dr. jos" atstovas, gausas nuo caro "komisen". Iš publikos paklausė jojo, ar gali jisai tokį sunkų užmeimą prirodyti. Atsakė galis prirodyti. Tačiau neprirodė.

Dabar jisai organizuoja čia IWW. uniją. Visur jisai skelbia pirmiausiai šiuos išsireikšimus: "Skriauda vienam, skriauda visiems; bėdas vienam, tas pats visiems. Darbininkai viso pasaulio, vienykitės!" Štai Lietuvoje dabar darbininkams ir bėdas ir skriauda. Gi Grikstas savo prakalboje dar prieš p. Šimkaus atvykimą į čia įkalbinėjo žmonėms, kad jie neaukautų Šimkaus prakalbė. Apart augščiaus stovinčio

itarimo Grikstas p. Šimkų pavadinimo popiežiaus tarnu, kurisai "su kunigais laiko prakalbas", tartum kunigų prisidėjimas prie šelpimo nukentėjusių nuo karės būty kokia tai dėme. Tasai Grikstas agitavimas prieš aukų rinkimą parodo tikrai kvailą nemusėklumą, kuomet kalbama apie skriaudą darbininkams ir drauge agituojama, kad neaukautų badaujantiems Lietuvos darbininkams.

Brooklyn siuvėjų unijoje priklauso apie 800 narių. Unijos tikslas yra pagerinti darbininkų buvį. Kuomet p. Šimkus čia lankėsi ir rugsėjo 25 d. buvo paskirtos prakalbos, tai unijos vadovai tą pačią dieną parengė savą mitingą, tartum negalima buvo parinkti kokios nors kitos dienos. Visiems, sakoma, buvę "įsakyta" susirinkti. Tokiu būdu daugelis neturėjo progos atsilankyti į p. Šimkaus prakalbą ir įduoti savo skaitiką naudai badaujantių ir skurstantių Lietuvos darbininkų. Musų unija veda čia daugiausia socialistai. Nežūrint to mitingo, Brooklynas aukavo nelaimingajai mūsų Lietuvai duosniai.

Tarp brooklyniečių buvo sumanymas veikti, kiek galima, bendromis įjgomis. Bendro veikimo priešų pasirodė ne tik tarp socialistų, bet ir tarp musų kunigų. Vienos parapijos klebonas, sakoma, nenorėjęs p. Šimkaus nei įsileisti, kadangi kitose jisai kalbėjo prakalboje, kurios buvo surengtos bendromis įvairių sriovių įjgomis. Gerai, kad vietiniam Tautos Fondui komitete pasitaikė išmintingi vyrai, jie griežtai pasipriešino tokiai savo klebono politikai. Klebonas turėjo nusileisti komitetui.

Abeinau imant, p. Šimkaus misija Brooklyn'e susilaukė sau neprielankumo iš visų pusių. Nežūrint to, Brooklyn'as nesidavė savęs suvadžioti ir, p. Šimkui atsilankius, suteikė didelę auką.

F. Povilonis.

Naujam vargonininkui atvykus. Šiaurinėje miesto pusėje (North) parapijoje, kurioje kun. N. Petkus yra klebonu, apsigyveno naujas vargonininkas, p. Sakalauskas iš Chicago, Ill. Kiek galima buvo iki šiolie pažinti, jisai yra nieko sau, kan darbuštas vyras. O darbo jam čia yra užtektinai. Pirmoje vietoje stovi naujo choro sudarymas. Reikia įieskoti dainininkų, o jų surati netaip tai yra lengva. Choro sudarymą ypatingai klūdo kai-kurių asmenų atkalbinėjimai. Tuose atkalbinėjimuose kan smarkiai užsipildinėjama ant naujojo vargonininko, nors, rods, jisai to visškai neužsitarnauja. Tuose atkalbinėjimuose yra įtariamai ir buvusieji "kankliciai" ("Kanklių" choro nariai), kurie iveria "neprigulnauja chorą." Valdinamųjų neprigulninių chorų pas mus yra jau du: socialistų "Aidas" ir tautininkų "Harmonija." Tokiu būdu šisai bus trečias.

B. Reporteris.

Dar apie Grikštą. Žinomasai sorkininkas, kaip jį čia vadina, Grikstas matomai neturi daugiau ko išdėgti, nes visus pervarė "per šerengą." Dabar griebėsi gerb St. Šimkaus. Išvadino jį judosiom, itarė gavime "komisen" nuo caro ir panašiai. Padoriam žmogui tiesiog šlykštu klausyti to plovonių. Gi musų žmonės klausosi to visų pasakojamųjų šlamštų ir ploja rankomis tiems visiems geresniųjų musų vyrų dergimams.

Kuomet musų žmonės susipras, kad taip elgtis yra negražu ir nepadoru? Juk jie plojo savo tautos geresniųjų vyrų niekinimui, žemimui ir šmežimui. Argi tarp musų dar daug yra tokių, kurie neatskiria gerą nuo blogo? Jau, rods, laikas, kad tarp musų nebūtų tokių apsiereikšimų, kaip šios Grikšto plovonės.

J. K. Mikas.

IS ROCHESTER, N. Y.

Vietos lietuviai. Dauguma vietos lietuvių dar ne nuo senai čia yra apsigyvenę. Apie 10 ar 15 vietos lietuvių čia gyvena jau kiek 25 metai. Mūšiniškoji gi dauguma yra suvažiavę tikėtai keliais pastaraisiais metais. Dabar lietuvių čia yra išviso apie 3000. Iš vietos lietuvių yra sulyginamai geras skaitlius vertelę. Šaliuiai užima pirmą vietą savo skaitliu. Šaliučių lietuvių rankose čia yra 10,000, o lietuvių, yra 2 duonepkyklos, 3 mėsinių, keletas grosernių, laivakorbių bei Real Estate įstaiga ir t. t. Labai trūksta čia lietuvių vaistininio. Būtų labai gerai, jeigu atirastų registruotas (su laisniais) lietuvis vaistinininkas, kurisai galėtų atvykti į čia ir įsteigti vaistinę.

ty atvykti į čia ir įsteigti vaistinę (aptieką).

J. J. Rickis.

IS OMAHA, NEBR.

Lenkų apvaikščiojimas. Metai atgal čia įsteigė lenkų "uzary" rotą (kompaniją). Šioji "armija" įstaitė sau vėliavą ir rugsėjo 19 dieną tą įsteigimą iškilmingai apvaikščiojo. Apvaikščiojime dalyvavo apie 3,000 žmonių. Dalyvauti apvaikščiojime buvo užkviesti ir kitų tautų žmonės, tame skaitliu ir lietuviai. Iš lietuvių draugijų pakvietimus dalyvauti gavo šv. Antano draugija ir SLA. 87-ta kuopa. Šv. Antano draugija dalyvavo apvaikščiojime. Gi SLA. 87-ta kuopa, savo susirinkime apsvarsčiusi pakvietimus, nutarė daugumą balsų įijį atmeti, ir tokiu būdu apvaikščiojime nedalyvavo.

Ža—iū Kunigaikštis.

IS PHILADELPHIA, PA.

Apie vieną streiką. Čia yra daug taip vadinamųjų "dailauzų"—dirbtuvių, kame dažoma siulai, audklai ir t. t. Kiekvienoje ty dirbtuvių dirba ne po daug darbininkų. Paprastai dirba 10, 15, 25, o jeigu kur dirba kokia 50, tai toki dirbtuvė yra skaitoma jau didios įstaiga. Daugumoje šių dirbtuvių darbininkai yra unijistai ir gauna po 25 centus už darbo valandą. Dabar unijistai reikalauja po 30 centų už valandą, kadangi pragyvenimas žymiai pabrango. Ir kai-kuriose dirbtuvėse jau pradėta mokėti po 30 centų. Yra ir dirbtuvių, kurios nors ir nepriguli prie unijos, tačiau moka unijos mokeskis. Jose darbininkai yra prisipirti dirbti ypatingai intensyviškai (smarkiai, uoliai).

Viena šių dirbtuvių yra rytinėje miesto dalyje ir priklauso tulum Dosen'ui. Dirbo joje išviso 16 vyrų—10 lietuvių ir 6 angiai (angliai čia lietuvių vadina visus angliška kalbančius, nors tikroji jų tautybė, teisybė pasakius, yra nežinoma). Toje dirbtuvėje visi darbininkai gaudavo po 25 centus.

Darbas gi, anot kai-kurių darbininkų išsireikšimo, tokas, "kaip pekloje." Rugsėjo pradžioje darbininkai pareikalavo mokeskies pakėlimo iki 30 centų į valandą. Išsėky darbdavys raudkėsi, bet greit nusileido ir prižadėjo išpildyti darbininkų reikalavimą. Kuomet atėjo mokeskies diena, tai kai-kurie darbininkai gavo po 30 centų į valandą, o kai-kuriems gi užmokėta už kiekvieną darbo valandą tik po 25 centus. Turi gavo po 25 centus, buvo prisipirti dirbti lygiai su visais kitais darbininkais, ir iš jų buvo reikalaujama atlikti darbą taip, kaip ir iš visų kitų darbininkų, kuriems mokeskis buvo pakelta.

Toksai darbdavio pasielgimas įžeidė visus darbininkus, ir buvo nuspręsta streikuoti. Streikas įvyko. Čia ir apsiereikšė vienas labai keistas apsiereikšimas. Musų "angliai" nuolat giriasi kitiems savo "kultura", "civilizacija", "susipratimu" ir kitiems tomsi savo "dorybėmis" ir akis durinėja. Tasai jų "susipratimas" streike labai aiškiai apsiereikšė. Keturi iš to sėjų "anglių" tųojus sugrįžo darban ir tokiu būdu virto streiklauziais. Gi iš dešimties "tamsių" lietuvių nei vieno streiklauzio neatirsado—visi jie solidariškai, vienybėje laikėsi.

Bet toliau eina dar įdomesnis dalykas. Darbdavys pagarsino, kad reikia darbininkų. Dažytojų prezidentas pasitvėrė į ten šešis unijistus—visus, rods, "anglius"—nors pagal unijos įstatymą, taip daryti negalima, nes jeigu prezidentas ir nebūtų žinojęs apie streiką, dirbtuvės savininkas nepripažįsta unijos, o unijistų siūsti į neunijing dirbtuvę negalima. Kuomet streikuojantieji nuėjo pas prezidentą ir paklausė jojo, kodėl jisai taip elgtis, jisai atsakė, kad jisai atsauktų darbininkus, tai jisai atsakė užklausimui, kodėl, girdi, jūs neatėjote prieš streiką ir neizsirašėte uniją ir nepasiklausėte, ar streikuoti, ar ne. Dabargi jisai neatmąsčius įsijistų.

Teisa, kalbama, kad dabar darbininkai jau atsaukti, bet kokia iš to nauda? Darbininkai jau pergalėti. Darbdavys turi jau pilną komplektą darbininkų ir visiems po senovei mokesk po 25 centus už valandą. Gi "tamsių" lietuvių darbininkai išsiskleidė po kitas darbdavietes, duonos karnio įieskodom. Tikėtai, rodosi, du lietuvių, pamatę, kad streiko jau nebėra, sugrįžo prie to paties darbo.

Iš to, kas augščiaus parašyta,

matyti, kad "tamsių" lietuvių savo susipratime ir solidariškume stovi daug augščiaus už "apviestuosių anglius." Kiek man žinoma, dažytojų unija musų miestie kontroliuoja vadinamieji "aidolbistai"—IWW, "pasauliniui pramoniečiai." Stėbėtinas toksai veikimas. Azuot darbininkas darbininkui padėjus ir vienas kitam ranką ištiesus, vienas kitą papulstin dar pastumia.

Pasalielis.

Rado motiną ir naujagimią negyvus. Neseniai Richmond mieste dalyje buvo sekantis atsitikimas. Tulo lietuvių N. pati buvo nešėja. Kuomet prisiatirno laikas gimdyti ir moteris nuo sopulų pradėjo vaitoti, tai vyras, užuot buvęs prie moters, griebė savo kepturę ir, nežūrint namiečių ir kaimynų perkabinėjimų, nudrožė į karčiamą, taręs: "Tegul sau žliaubia, o aš eisiu gert, nes ištikrųjų kam ir ta Amerika, jeigu ne gėrimui?" Kuomet jisai sugrįžo namon, tai rado pačios lavoną ir negyvą kūdikį. Tikėtai antasai kūdikis (mat buta dyvnykų) buvo gyvas.

Vid.

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Spėjama savūdytė. Kitos žinios. Rugsėjo 20 d. palaidota čia lietuvių kapinėse (nešvestoj vietoje ir be bažnytinų apeigų) Pranas Jurksas iš Minersville, Pa., kur jis gyvena keliais pastaraisiais metais. Prieš keletą dienų jis rasta pakrumėję negyvas su šale gulėnčiu revolveriu. Mėnama, kad pats nusižudė. Todėl Minersvillės klebonas nepriėmė į kapines. Vėlonis prigulėjo prie didžiausios New Philadelphiajos šv. Albino draugijos, kuri davė vėlonio palaidojimui \$50.00. Jurksa paliko pačią ir keletą (be ne 4) vaikūčių.

Minetos dienos vakare Vyciai savo "klobrumų" "apsikoldacijo." Kai-kurie turėjo ant nosių "raudonus gaidžius."

Rugsėjo 21 d. atsidūvo Schuykill apskrities, taigi ir šio miesto, urėdninkų nominacija. Į miesto urėdninkus išnominuota didžiama lietuvių: kasierium—p. J. Žitkus, už skvajerį—p. P. Narijauskas. P. A. Kazlauskas, naujai statomos bažnyčios kontraktoriaus, skubina atlikti darbą pirm pasirodysiant sniegui.

Kor.

Žinios-Žinėlės.

Visi "Lietuvos" skaitytojai yra užkviesti rašinėti žinių ir šį skyrįjį tokiu formoje, kaip kad yra žemiaus telpančios žinutės. Už visas prisistusias žinutes Redakcija skaitytojams yra labai dėkinga. Nesidrovėkite, kad ir silpnai rašote. Kiekvienas prisistusias raštels Redakcijoje ras rupestingą atydą ir jei tik galima, bus įdėtas laikraštis. Nuveluokite su žinutėmis. Siųskite jas kuogreidiuoliais. Su žinutėmis visomet reikia priduoti slun-tėjo vardas, pavardė ir adresas.

New Britain, Conn.

— Praeitą savaitę vietinė lietuvių šv. Andriejaus parapija turėjo fėrus, kurie atsidūvo Lietuvių Svetainėje, prie Park gatvės. Fėrai, sakoma, buvę pasekmingi.

Chamberlain, So. Dak.

— Vietinėj Columbo kolegijoj manoma įtaisyti lietuvių kalbos kliaus, kurios mokytojom lutų p. Pr. Vaitukaitis, klerikas. Lietuvių moksleivių esama išviso du, bet lietuvių kalbos, sakoma, nori mokintis ir kai-kurie angliai mokiniai.

Peru, Ill.

— Vietinėje šv. Bedo kolegijoje lietuvių kalba išguldinėja p. A. Linkus, kurisai už tai gauna iš mokyklos \$150 į metus. Lietuvių kalba išguldinėja 4 kartus į savaitę.

Buenos Aires, Argentina.

— "Susivienijimas" Lietuvių Argentinoje" liepės mėnesyje suvėgė vakarą su vaidinimu, deklaracijomis, prakalbomis ir t. t. Vaidinta 5 veiksmių drama ir vienaveiksmė komedija. Ar nebus tai pirmutinis taip plačiai Argentinos lietuvių parengtas rengti keletą vakarų. Moksleivių lietuvių čia tikimasi šiais metais turėti apie 20.

Dureya, Pa.

— Darbai čia einą neblogai. — Neseniai viena vietos lietuvių moteris tapo sumušė savo vyrą, kad daktarui buvo darbo, kol sumušėjį "sufiksino."

Iš to, kas augščiaus parašyta,

Herrin, Ill.

— Darbai silpnai eina.

Gilberton, Pa.

— Miko Andruševičiaus karčiamoje laike tasyntų liko mirtinai pašautas Vincas Bartnikas, 28 metų. Tasyntės kilo dėl to, kad miesto galva norėjo sulaukyti perdaug "įsilinkiminių" karčiamoje lietuvių būrelį. Revolveris, kuriuom Bartnikas pašautas, buvo sakoma, miesto galvos brolio rankose ir netyčiai iššovęs. Suareštuoti keli lietuviai dėl to tasyntų.

Mahanoy City, Pa.

— Laikiniai išvažiavo Washington p. F. W. Bočkanskas, "Saulės" redaktorius.

Shenandoah, Pa.

— Prie Lehigh Valley geležinkelio užtikta begulintis Andriejus Valiukevičius su sužeista galva ir ranka. Sužeidimo priežastis nežinoma.

Philadelphia, Pa.

— "Laisvės" klubas dabartinį savo namą išstatė ant pardavimui ir keliasi į naują svetainę prie Moyamensing ave.

— Vietinės parako dirbtuvės dabar dirba dieną ir naktį.

E. Cambrdige, Mass.

— Atsidarė nauja kooperatyviska valgomųjų daiktų krautuvė prie 711 Cambridge st.

Rumford, Me.

— Suėmė lietuvių, kurisai vaikstinoje čia neva rinkdamas auksas naujos parapijos įsteigimui. Sumintasai sakėsi žmonėms esąs kunigas. Jisai yra kaltinamas prigavystėje ir uždarytas kalėjiman. Kaucijos paskirta \$1,000.

Baltimore, Md.

— Teatrališka kuopa žada vaidinti N. Nagornoskio parašytą veikalą "Rutvilė." Prie vaidinimo jau rengiamasi. Svetainę tikimasi iš miesto gauti dovanai, urėdninkus išnominuota didžiama lietuvių: kasierium—p. J. Žitkus, už skvajerį—p. P. Narijauskas.

P. A. Kazlauskas, naujai statomos bažnyčios kontraktoriaus, skubina atlikti darbą pirm pasirodysiant sniegui.

Kor.

Pittston, Pa.

— Susitvėrė čia Liet. Darbininkų Literatūros Draugijos kuopa iš 8 narių.

Philadelphia, Pa.

— Ligonbutyje mirė trimis kulomis pašautas Kazys Česnukas, 33 metų. Jo mirtyje yra kaltinamas jojo brolis, Jonas Česnukas. Jisai sumintas.

Dr. Stankaus bylos su laikraščiais.

— Sulyg pranešimų, rugsėjo 29 dieną turėjo būti Philadelphiajoje Dr. Stankaus byla su "Kova", kurią Stankus apskundė jojo ypaučius šmeizime.

Rugsėjo 23 dieną turėjo būti Pottsville teisme Dr. Stankaus byla su "Saulė." Abiejų bylų pasekmių kol-kas nesužinota.

Philadelphia, Pa.

— Strytkaris užvažiavo ant S. Mankaus automobiliaus. Sudužusio lango stiklais sužeista pėle M. Juodžiūtė.

Wilkes-Barre, Pa.

— Šioje apielinkėje, kaip pranešama, įsikursi kokia tai nauja draugija tam, kad kovojus prieš "L. Vycius." Nepranešama nei tariamosios draugijos vardo, nei tvėrimo smulkmenų.

Buenos Aires, Argentina.

— "Susivienijimas" Lietuvių Argentinoje" liepės mėnesyje suvėgė vakarą su vaidinimu, deklaracijomis, prakalbomis ir t. t. Vaidinta 5 veiksmių drama ir vienaveiksmė komedija. Ar nebus tai pirmutinis taip plačiai Argentinos lietuvių parengtas rengti keletą vakarų. Moksleivių lietuvių čia tikimasi šiais metais turėti apie 20.

Brooklyn, N. Y.

— Rugsėjo 28, 29 ir 30 dd. čia buvo penktasai Lietuvių R.-K. Federacijos kongresas.

Norwood, Mass.

— Baigiama statyti nauja lietuvių katalikų bažnyčia. Jinai politikieriais.

turi būti užtaigta iki šių metų lapkričio 1 d.

Benton, Ill.

— Bažnyčios nauda, kun. Kojesniskio, klebono, rupestini surengta balius. Buvę žmonių ir iš apielinkės.

Hartford, Conn.

Jules Verne.

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.

(Tąsa.)

Laukiant išvaziavusių sugrįžimo, ant "Ebbos" nedaryta jokių prisirūšimų išplaukti jūrsna. Rasi, visai nebuvo nei minėta apie priepuolikus apleidama po tam, kaip išvagiameji užgriebta. Šale to, kaip galėtų laivas pasiekti jūrą? Vėjas buvo visiška nutilis ir į pusę valandos jūrą kilimas keltų ir smarkiai stumtų vandenį net kelionis mylionis augščiau New-Berne'o.

Prikabinta prie įkaro, kaip jau sakytą, poros kabečių tolimoje nuo kranto, "Ebbą" būtų galima priversti daug arčiau prie jo, nes vanduo buvo užteklinai gilus, ir tasai prisirūšimas prie kranto palengvintų darbą išvagiameji, kuomet jie grįš iš savo kelionės. Jeigu, tačiau, grafas d'Artigas suteikė pirmenybę tai vietai, kur laivas stovėjo, rasi, tam jį turėjo priežiūrėti.

Nei gyvos dvasios nebuvo matyti ant kranto, ir kelias, iš abiejų pusių apsidintas buvę medžiais, kurie buvo apsiatę "Sveikatos Namo" sieną, buvo lygiai taip pat tuščias. Valtis buvo prista prie kranto. Tuomet kapitonas Spade ir keturi jo jūrininkai išlipo ant kranto, patikdami vyresnįjį laivininką valtyje, ir išnyko tarp medžių.

Kuomet jie pasiekė sienos, kapitonas Spade sustojo, ir jūrininkai apsupo iš abiejų pusių durų taką. Kapitoniui reikėjo tikėtis pasukti raktą spynoje ir pastumti duris, jeigu kuris tarnų nepastebėjo, kad su durimis ne viskas tvarkoje, ir neužsėvė stumtos. Pastarame atsitikime jūjų užduotis būtų labai sunki, net jeigu jiems pasisektų perlpti per augstąją sieną.

Kapitonas pridėjo ausį prie durų skylutės ir paklausė.

Parke nesigirdėjo nei mažiausio balso. Nei lapelis net neslameno šakose būty, po kuriais jie stovėjo. Aplinkėlė buvo apglubta giliausia tyla.

Kapitonas Spade ištrankė raktą iš kišenės, įkišo į skylutę ir tykiai pasuko. Paskui jį atsargiai pastūmė duris, kurios atsidarė į vidų.

Dalykai buvo taip, kaip jį paliko, ir niekas nepastebėjo rakto pavojimo.

Persitikęs, kad nieko nėra aplinkui pavilione, kapitonas įėjo, jo vyrams paskui jį sekant. Durys buvo paliktos plačiai atdaros, kad, reikaliui išitikus, jie galėtų greitai ir be trukdėsio prisilinkinti. Medžiai ir krūmai šioje parko dalyje buvo labai tankūs, ir buvo taip tamsu, kad nelengva būtų buvę matyti pavilione, jeigu viename langu nebūtų buvę aiškiai žibėjusios šviesos.

Be abejonės, tai buvo langas kambario, kuriam gyveno Rochas ir jojo sargas Gaydonas, niekuomet, nei dieną nei naktį, neapleidžiantis jam pavestų ligonio. Kapitonas Spade tikėjosi jį tenai rasti.

Būrelis prisitartinio su didžiausiu atsargumu, vengdamas paliesti akmenkū arba užsiminti ant šakutės, bėdėsis nuo ko galėtų parodyti, kad jie čia yra. Tokiu būdu jie pasiekė paviliono durų, arti kurių buvo uždegtas langas kambario, kuriame degė šviesa.

Bet jeigu durys uždarytos, tai kaip jie eis? Kapitonas Spade turėjo savęs pasiklausti apie tai. Jisai neturėjo jokio rakto, ir pabandyti ineiti pro langą būtų buvę pavojinga, kadangi, jeigu nebūtų galima neleisti Gaydonui pakelti lermo, jįsai sukeltų visą įstaigą.

Tačiau kito kelio nebuvo. Svarbiausia buvo paimti Rochą. Jeigu jie galėtų, sulyg grafo d'Artigas'o pliano, pavogti Gaydoną, tai juo geriau. Jeigu gi ne...

Kapitonas Spade tyliai prisilinko prie lango ir, pasistieps, pažūrėjo vidun. Per skylutę uždangoje jįsai galėjo matyti visą kambarį.

Gaydonas stovėjo šale Tamo Rocho, kurisai dar nebuvo atsigavęs nuo priepuolio, užėjusio ant jojo laike grafo d'Artigas'o atsilapymo. Jojo padėjimas reikalavo ypatingos rūpesties, ir sargas, sulyg trečios ypato nurodymų, teikė pagalbą.

Šia trečiaja ypatu buvo vienas gydytojų, tarnavusių "Sveikatos Namo", kurį direktorius išsų pasistūmė pavilione, kuomet ant Rocho užėjo priepuolis. Žinoma, gydytojo buvimas prie ligonio dalykų stovį darė labai supainiotą ir išvėgę darbą sunkesniu.

Rochas, pilnai apsirėdęs, buvo istiestas ant sofos. Jįsai dabar jau buvo gan ramus. Po priepuolinio, kurisai mažinosi, turėjo sekti kelios valandos nusilpėjimo ir neveiklumo.

Kuomet kapitonas Spade pažūrėjo per langą, gydytojas ruošėsi eiti. Kapitonas girdėjo, kaip jįsai sakė Gaydonui, kad jojo (gydytojaus) prie ligonio vargu ar reikės sų naktį ir kad šale duotųjų įsakymų pildymo nėra kas daugiau daryti.

Paskui gydytojas priėjo prie durų, kurios, tegul bus paminta, buvo artai prie lango, prieš kurį kapitonas Spade ir jojo vyrai stovėjo. Jeigu jie pasilikti tenai bestovį, tai juos būtina pamatys ne tik tai gydytojas, bet taipogi ir sargas, kurisai lydėjo gydytoją.

Tačiau, pirm negu tuodu pasirodė, jūrininkai, davus jūjų vaduvui ženklą, išsisklaidė ir pasislėpė už krūmų, tuom tarpu kaip patasai Spade priupė šėlį apacioje lango. Laimei, Gaydonas nesinėse su šavim liampos, taip kad kapitoniui nebuvo pavojaus būti pamatytam.

Rengdamasis apieisti Gaydoną, gydytojas sustojo ir pastebėjo:

— Tai yra vienas blogiausių priepuolių, kokius mūsų ligonis turėjo. Dar vienas ar du toki priepuoliai, ir jįsai neteks to mažumelio proto, kurį jįsai dabar turi.

— Tikrai taip, — tarė Gaydonas. — Aš stebiuosi, kad direktorius neuždraudžia visiems lankytojams ateiti pavilione. Už šį priepuolį reikia pasakyti ačiū grafiui d'Artigas'ui, kurio palinksimui buvo užduoti kenksmingieji klausimai.

— Aš atkreipsiu direktoriaus atydą į šį reikalą, — atsakė gydytojas.

Paskui jėdu nusileido laiptais, ir Gaydonas, palikdamas pavilione duris pr. varas, palydėjo gydytoją iki tako galui.

Kuomet jėdu nuėjo, kapitonas Spade atsistojo, ir jojo vyrai prisidėjo prie jojo.

Ar negeriaui jiems pasinaudoti taip netikėta proga, ineiti kambarin, suimti Rochą, kurisai buvo pūšiau mieguistame stovyje, ir tuomet laukti Gaydono sugrįžimo ir griebti jį, kuomet jįsai eis?

Tai būtų gan rizikinga. Gaydonas vienu žvilgsniu pamatytų, kad jojo ligonio nėra ir pakeltų lermą; gydytojas atgal atbėgtų; visi "Sveikatos Namo" tarnautojai sukiltų, ir Spade neturėtų laiko pabėgti su savo brangiu belaisviu ir užrakinti paskui save sienos duris.

Jįsai neturėjo daug laiko mastyti apie tai, nes galima buvo girdėti tako žvirgzdais grįžtantį sargą. Spade nutarė, akd geriausia bus šokti ant jojo, kai jįsai eis pro šalį, užšlopinti jojo riksmą ir apgalėti, pirm negu jįsai galėtų bandyti pasipriešinti. Bepročio išradėjo išnešimas būtų gana lengvas, kadangi jįsai buvo be žado ir negalėjo pakelti piršto savo apsiginimui.

Gaydonas apėjo aplinkui kruvą krūmų ir prisitartinio prie inėjimo į pavilione. Kaip tik tai jįsai pakėlė joją, žengdamas ant laiptų, keturi jūrininkai šoko ant jojo, parmetė jį ant žemės, užkimo jam burną, saugiai surišo kojas bei rankas ir užrišo akis, pirm negu jįsai galėjo suprasti, kame dalykas.

Paskui du vyru liko jį sėrgėti, o kapitonas Spade ir kiti inėjo naman.

Kaip kapitonas ir manė, Tamas Rochas buvo tokiam padėjime, kad jįsai negalėjo nieko girdėti, kas darėsi lauke. Išsitiesęs visu ilgunu, su užmerktais akimis, jįsai galėjo būti paskaitytas negyvu, jeigu ne sunkus jojo kvėpavimas. Nebuvo reikalo surišti jį nei užkisti jam burną. Vienas vyras paėmė jį už galvos, kitas už gesindamas liampą ir paskui savę uždarydamas duris. Tokiu būdu nebuvo jokio pamato manyti, kad pirm ryto būtų pasigėsta pavilione gyventojų.

Gaydonas buvo nešamas tokiu pat būdu, kaip Tamas Rochas. Pasilikusieji du jūrininkai pakėlė jį ir tykiai, bet greitai nunešė taku link durų sienoje. Parke buvo visiškai tamsu. Per lapų tankumą negalima buvo matyti nei spindulėlio šviesos "Sveikatos Namo" languose.

Prieš visiems prie sienos, Spade, kurisai ėjo priešakyje, pasitraukė į šalį, praleisdamas jūrininkus su jūjų naštomis praeiti, paskui pasėkė paskui juos, uždarydamas praleista inesti jį į upę, kaip greit jie laimingai pasiekė laivo dērį.

Nieko nebuvo nei ant kelio nei ant upės kranto. Burys priėjo prie valtės ir rado, kad Efrondat's, valties perdėtinis, jau yra prifusęs visa ką jūjų priėmimui.

Tamas Rochas ir Gaydonas buvo paguldyti ant valtės dugno, ir jūrininkai užėmė savo vietas prie irklų.

— Pasiskubink, Efrondat, ir paliusuok saita, — paliepė kapitonas.

Laivininkas paklausė ir savo kojomis pastūmėjo valtį nuo kranto, patį vidun įsokdamas.

Vyrai užgūlė ant irklų ir greitai įrė link laivo, kurisai buvo lengvai įjūrimas, turėdamas ant viduriniojo stiebo iškabintą šviesą.

Į dvi minutes jie jau buvo prie laivo.

Grafas d'Artigas buvo pasirėmęs ant laiptų bajorio.

— Viskas gerai, Spade? — paklausė jįsai.

— Taip, Tamista, viskas gerai!

— Abudu?

— Abu, beprotį or jojo sargą.

— Ar "Sveikatos Namo" niekas apie tai nežino?

— Nei dvasia.

Buvo netikėtinu dalyku, kad Gaydonas, kurio akis ir ausis buvo užrištos, bet kurisai nenustojo šalto kraujo, būtų galėjęs pažinti grafo d'Artigas'o ir kapitono Spade'o balsus. Nei turėjo jįsai tam proga. Nebuvo bandyta jį tuojaus ant laivo pakelti. Jįsai, sulyg savo apskaitilavimų, pusę valandos gulėjo valtės dugne šale laivo, pirm negu jįsai pasijantė keliamas ir paskui žemyn leidžiamas, be abejonės, laivo dugnan.

Kuomet pavojingas buvo užbaigtas, tai rodėsi, kad "Ebbai" vien tik liko pakelti savo įkara, nusileisti žemyn upe ir per Pamlico Pertaką išplaukti jūrsna. Tačiau jokių prisirėgimų išplaukimui nebuvo daroma.

Ar nebuvo pavojinga pasilikti čia pat po šiam drašiam žygiui? Ar grafas d'Artigas taip gerai paslėpė savo belaisvius, kad negalima būtų jūjų rasti, jeigu New-Berne'o policija aplankytų "Ebbą", kurios stovėjimas arti prie "Sveikatos Namo" turėjo mesti ant josios nužirėjimą?

Tačiau, kaip ten galėjo būti, už valandos po valtės sugrįžimui visi, išskiriant sargybą—grafas d'Artigas, Serko bei kapitonas Spade savo kajutose ir jūrininkai priešakinėje dēnio dalyje—ramiai sau miegojo.

SKYRIUS IV.
Laivas "Ebbā."

Tiktai sekantį rytą, ir tai labai palengva, "Ebbā" pradėjo ruoštis kelionėn. Nuo išsikišusio New-Berne kranto kramto galima buvo matyti igulą šveičiant dēnį, po kam, Efrondat'ui, laivininkui, priziurint, likosi paliusuotos buorių virvės, valtį įkeltos ir vėliukų virvės prirengtos.

Aštuonios grafas d'Artigas dar nebuvo pasirodęs ant dēnio. Jojo bendras, inžinierius Serko, kaip jįsai buvo ant laivo vadinamas, nebuvo išjęs iš savo kajutos. Kapitonas Spade išlėto vaikštinėjo, duodamas paliepmius.

(Tąsa Seka)

NESUPRANTAMŲ ŽODŽIŲ ŽODYNELIS APYSAKAI
"VELIAVOS AKYVAIZDOJE."

Kabelis—lygus 720 pėdų.

Saitas—virvė, kurla valditi prista prie kranto.

Kajuta—kambarys laive.

Stilius—visiškas vėjo nutylimas.

PRANESIMAS

Skyrius "Pašnekelių Kampelis" šiame numeryje "netelpa."

REDAKCIJA.

Keletas Faktų Apie Esperanto.

Dėlei Esperanto tarptautiskios kalbos pasekėjų kongreso susaiki-mo šnet San Francisco mieste, Kalifornijoje, laike didėsės visavietinės parodos, Amerikos esperantistai išleido keletą atsiųskūmų. Tarp jūjų viename yra keletas faktų apie tarptautiską pagalbę kalbą Esperanto. Tuos faktus gal būtų ir lietuvių visuomenei žinoti.

Esperanto yra vietinė fonetiskā kalba, patariama žmonijai vartoti susikalbėjimui su ypatomis, priklausančioms prie įvairių tautų ir genčių.

Esperanto yra sutaisyta iš sakmaziųjų ir elementų, vartojamų beveik visose kultūringose kalbose, ir pritaikinta prie lengvos ir labai taisyklingos gramatikos, kurią galima išmokti į pusę valandos.

Esperanto galima tobulai išmokti per tą laiką, kurisai reikalingas, kad padarius vos pradžia, mokinties kitų kalbų.

Esperanto gyvuoja jau 28 metai. Dabar Esperanto kalbą vartojančių ypatų yra daugiau negu kad Danija, Greqija Belgija ir Šveicarija turi gyventojų. To skaitlingumo negalima tačiau pastebėti, kadangi jie yra išsisklaidę po visą platųjį pasaulį.

Esperanto įkalba parodė savo praktiskumą dēsimyje tarptautiskųjų visuotinių kongresų, kuriuose dalyvavo ir galėjo susikalbėti daugelio įvairių šalių atstovai. Tie kongresai matė pas save oficialiai ir mūsų Šv. Valtstijų prisistatį atstovą. Kongresai buvo laikomi kas metai, pradedant 1905 metais. Juose dalyvavo nuo 1000 iki 4000 delegatų iš nuo 20 iki 45 įvairių šalių.

Esperanto yra vienintelė tarptautiskā kalba, kuomet nors žmonijai siulyta, kuri tapo kuom nors daugiau negu sumanymu.

Esperanto užkariavo sau plačią dirvą visame pasaulyje ir turi prieš save didžią atėtį.

Esperanto kalba leidžiama daugiau negu 200 laikraščių, leidžiamų įvairiose svieto dalyse. Ačiū trisui atstovų draugijos "La Universala Esperanta Asocio", Esperanto suteikia labai didelę pagalbą kelionėje po svetimas šalis.

Esperanto turi jau literatūros, erstos ir originalės, daugiau negu 5,000 tomų, įvairiausių rūšių ir pažvalų. Tarp jų veikalų randasi geriausi vienos eilės garsingų pasaulyje rašytojų raštai—Shakespeare, Dumas, Poe, Hugo, Tolstoj, Ibsen, Heine ir k. Tarp verstųjų veikalų yra keletas net lietuviškų originalių raštų suserperantina.

Esperanto yra įrankis by kuriai tautiskajai kalbai išmokti, nes Esperanto kalboje rasi visus "tarptautiskuosius" žodžius, kuoplačiausiai žmonijos vartojamus.

Esperanto kalbą dabar vartoja Francūzijos ir Vokietijos valdžios savo oficialūs žinioms išplatinti.

Esperanto vartoja Raudonasai Kryžius ir šimtai gydytojų bei gallesčių seserų dabar Europos karės laukuose.

Esperanto nėra surišta nei kiek su jokių politiskū, ekonomiskū ar tikėjimiskū judėjimu. Jinai yra vien tik pagalbine tarptautiskā kalba.

Iš šių visų faktų matyti, kad Esperanto kalbą yra jau įleidusi gilią šaknis visame kultūringamjame pasaulyje. Reikia pažymėti, kad dar nesėni tie laikai, kuomet francūzų ir vokiečių kalba norėjo virsti tarptautiskā, tai yra visu tautų vartojama. Tos garbės norėjo sau ir anglų kalba. Tačiau gyvenimas to neleidė ir nelei, nes tai būtų pažeminimui visoms kitoms tautoms.

Tiktai neutralė Esperanto kalba užganėdina visą žmoniā.

Lietuviškai sutaisė Menkulis.

Polemika.

Chicago socialistų laikraščio "Naujienu" 220-tame numeryje tilpo kažkokio "Senio Jono" korespondencija iš Englewood, Ill. Kaip paprastai jie patįs, socialistai, save išgria, o tautininkus ir klerikalus stengiasi pašiepti.

Atsakinėti į visus neteisingus

užmėtinėjimus ir dažnai kvailius prikišimus, telpančius minėtame socialistų organe, nėra nei laiko, nei noro, nei galop reikalo. Tačiau tasai nuolatinis kandžioimas ir žeminimas—niekinimas kitų, o šale to gyrimas ir augstinimas savęs—reikalauja, kad kartą būtų atsiliepta. Vienas ar kitas, skaitydamas tuos visus pagyrų puodų raštus, gali ir istikrųjį pamanyti, kad Englewood'o socialistai yra dideliais geradariais ir apsvietos platintojais.

Pažinrėkime, kaip jie "baisiai veikūs" šioje kolonijoje. Geriausiui palidėjimu gali būti jūjų 170-tos kuopos stovis. Kadaisiai jinai turėjo apie 35 narius. Šiandien gi joje yra vos 4—5 nariai. Iš to galima suprasti, kaip vietos lietuviui prijaucia kuopai ir kaip jinai pas mus "pletojasi". Rimtesnieji žmonės, kurie pirmiaus buvo kuopoje, pamatė, kad ką nors svarbesnio, rimtesnio tenai negalima nuveikti, ir turėjo pasitraukti.

Pradėjus kuopai džiova sirgti, "draugai" stengėsi ir tesistengia jąją atgaivinti. Tuom tikslu prie ligonės kuopos pradėta kviesti visokius misionierius. Buvo pakviestas net ir pats "draugas" "kun." Mockus, kurisai per dvi naktis skaitė "akzortus." Visa kas iš šių "misijų" buvo, tai mūsų socialistų džiaugsmas, kad jie "pamokino tamsuosius katalikus." Sargyboje su šiomis "misijomis" pastebėtina, kad jas rengė kažkokia vietinė "Laisva Kuopelė." Reikia pridėti, kad apie tokią "kuopelę" vietos lietuviui nieko nežino.

Minėtųjų prakalbų neužteko. Ligonės kas kart ėjo vis blogyn ir blogyn. Jinai artinosi prie grabo lentos, ir neužilgo bene reikėjo grabnyčios. Tuomet iš tų pačių 4—5 socialistų narių padaryta "Apšvietos Komisija." Rugsėjo 9 d. šioji "komisija" parengė prakalbą, kuriosna užkvietė "draugą" Katauską ir "draugą" Karalių.

Sie draugai ilgai kalbėjo apie manierius ir rubsiuvių reikalus, bet apie tai buvo jau senai girdėta. "Draugas" Karalius užsiminė apie "bendrus reikalus", norėjo mat, kad visi "bendrai" rašytųsi prie jūjų organizacijų. Pasibaigus prakalboms, sutvarta "Liet. Darbininkų Literatūros Draugijos" kuopa iš 13 narių.

Abelnai čia tų prakalbų socialistai rengia kas mėnuo. Tos prakalbos paprastai rengiama "apšvietos naudai" ir "darbininkų klaišai." Tikslas gražus. Mūsų socialistai, rengdami tas prakalbas, dangstosi visokiais vardais, pasivadindami visokiomis "Apšvietos kuopelėmis" ir "komisijomis." Tas rodo, kad jie slepiasi ir bijo pasivadinti savo tikru vardu ir parodyti savo veidą. Gi teisingas ir gerai manas žmogus nesislėps.

Sio raštelio pradžioje minėtasis "Senas Jonas" rašo, kad socialistai turi čia įsteigę savo knygyną. Kur tasai knygynas yra—sunku būtų įspėti. Aš esmiu senas šios kolonijos gyventojas, tačiau apie kokį nors knygyną negirdėjau. Kolonija gi yra mažą, ir apie tokį dalyką, kaip knygynas, žinotų kiekvienas vietos lietuvis. Teiravausi pas kitus apie tą "knygną", tačiau niekas nieko nežino. Gal kokioje nors pakampėje mūsų socialistai turi padėję kelis senus "Sakės" numerius ir tai vadina "knygną", bet apie tokį "knygną" vietos lietuviui nieko nežino.

Tasai pats "Senas Jonas" savo rašto pabaigoje apgailestauja ir tiesiog šv. Magdelenos ašaromis verkia, kad esą "tautiskieji šulai" iš surinktus aukų nukentėjusiems nuo karės šelpiti \$50 pasistūmė Liet. Autonomijos Fondui. Girdi, kadangi dabar vokiečiai užėmė beveik visą Lietuvą, tai dabar tautininkai, rankas sušiemę maldauja Dievo, kad rusai išvystų vokiečius iš Lietuvos, idant, supras, būtų budas autonomijai surinktus pinigų sunaudoti. Tiktai paikas gali taip manyti. Tartum Lietuvos gyvenimas pasiliaus su tuom, jeigu Lietuva perytų vokiečių valdžion. Lietuvai reikalinga išgauti laisvę, ar jinai būtų rusų, ar vokiečių valdžioje. "Senam Jonui" ir visiems tiems, kurie laiko žiūrėjami į tuos pinigus, kad englewoodiečiai ne tiktai pasistūmė vieną auką, bet turi surinkę ir dar renka ir neužilgo vėl

siųs kitą auką Lietuvos Gelbėjimo Fondui.

Socialistams galima būtų patarti į svetimą blūdą savo šaukšto nekišti. Ne jūjų pastangomis tie pinigai surinkti, net prieš jūjų norą, ir socialistai neturi nei mažiausio pasiteisinimo savo kišimuisi į svetimą reikalą. Geriau būtų daugiau atydos į savo ydas atkreipti. Kaslink tautos reikalą, tai tegul bus leista pasakyti, kad mūsų socialistai apie juos tiek išmano, kiek gaidys apie astronomiją, ir todėl jiems patiems būtų daug geriau nekalbėti apie tokius reikalus, kurių jie visai nesupranta.

"Sviesdami" kitus, vietos socialistai patįs save visai nuo koto nusišviė. Jie "darbuojasi", "darbuojasi" "energiškai" ir "progresyviškai": per naktis kortomis iš pinigų drožia ir iš viedruko rudį traukia. Tokiu progresu gali jie visi pas mus pasigirti, neišskiriant nei jūjų lyderių. Ar tokį "prograsą" nori praplatinti ir tarp vietos lietuvių? Mat, pagyrų puodis visai netaukuots.

Bijunas.

Kibirkštys.

(Iš šalies girdėta). Storas vyras skaito "Draugą," paskutinės savaitės numerį. Žiūrindą skyrių "Sis-tas." Pažiūrėjęs sako: "Hm! Užvadytų jį geriau "Nei Sis-Nei Tas."

X=X

(Taipgi nūgrįsta). Apie naują "Kataliką" atgalvį viena neabejotinai "dievobaiminga" ypatu taip nueilavo:

Iš vardo "Kataliko"

Tik šešelis tebeliko.

Girdėjęs.

X=X

Turiu, kad žinotum, palinkimą prie filiozopijos. Skaitau "Tėvynę" ir manau sau: kas po šimts balanėlių yra per pričynia, kad p. Žyvatkauskas tokius ilgus laiškus "Tėvynę" palina ir pats save zalatina? Atsiminiau, kad netrukus bus rinkimai į Susivienijimo urėdinkus: p. Žyvatkauskas gali du metu tylėti, bet prieš rinkimus visada, kaip uvėžio, "kampina." Gal but bus vėl kandidatas.

X=X

Ponas Simkus susirgo ir nuo prakalbų atsisakė. Gera proga Dr. Rutkauskui įgyti "daug garbės."

X=X

Skaitau, kad Krupp'as paskolinos vokiečių valdžiai 10 milijonų doliarų. Tai visviena, kaip iš kairiojo kišenais išsiimtum rublių, o į dešinįjį išdėtum penkinę. Valdžia skolą traukia, kad daugiau galėtų kanuolių pas p. Krupp'ą nusipikkti.

X=X

Kodėl rusai dabar nebėga nuo vokiečių? Na-gi kaip bėgs, kad didis kunigaikštis Nikolajus pasiėmė su savim ir savo ilgas kojas. Vyrai turi dabar muštis ir, gerai progai pasitaikius, užvaziuoja teutonams per pakaušį.

X=X

Kaizeris beveik turėtų gailėtis, kad nėra didžio kunigaikščio Mikės.

X=X

Girdziu, kad "Laisvė" su "Vie-nybe" pagalios taikysis. Kas gali abejoti apie "Laisvės" gerą širdį? Atsisako, juk ne "nuo senojo svieto," bet nuo \$100,000.

X=X

Protestuoju, po šimts gaidžių! Prie naujos "Rašytojų Draugijos" ("Naujieneose" apie tai rydinau) priskyrė ponį Jurgelionienę, o ji ir tiek visų gyvenimą neprirašė, kiek Jurgis Spurgis į vieną savaitę pripileškina...

X=X

"Saulė" pranešė, kad Vokietijos socialistai padavė įnešimą, kad po karės vyrai galėtų keletą pačių turėti, kad vaikų daugiaus būtų. "Dilgėlės" išsiggando. Taip pat ir aš. Ir nepadyvysi: Nei "Dilgėlių" redaktoriaus, nei mano mylista vaikų negalime susijiešiot. Butų tikrai nepanešama našta ant darbininko galvos.

X=X

Kad jie surugtų, kad jie sumuktų! Caras Prūsų lietuviams ateidindėjo po vieną raide, o kaizeris dabar nori vis pridėti. Caras iš Prūsų lietuvių norėjo padaryt rusų lietuvių, o kaiz-

ris iš rusų lietuvių nori padaryt Prūsų lietuvių. Negali nevidonai ta viena raide "I" pasidailinti.

X=X

"Tegul bus pagarbintas!"... "Darbininkas" Ant amžių amžinyjų. Amen! Jurgis Spurgis.

VIETINIS ŽINIOS.

Neturtėliams lietuviams žinotina. Neuzilgo prasidėda tyrinėjinai kaslink davimo pašelpos tiems žmonėms, kurie yra neturtingi ir savomis iššomis negali pragyventi. Tas pašelpas duoda Cook pavietas (county), kuriame yra ir Chicago's miestas. Tokios pašelpos yra reikalingos ypač našlėms, kurios po mirusio vyro neturi kuom pragyventi. Šimet pašelpų davimo taisyklėse žadama padaryti šokiass-tokias permainas, kuriomis bus palengvintas pašelpų gavimas tokioms našlėms, kurios čia gyvena tikrai po 2-3 metus. Pirmiaus reikėdavo paprastai 5 metų pragyvenimo ir šios šalies pilietystės.

Tveria TMD. kuopą. Brighton Park'o lietuvių tveria pas save Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopą. Tuom tikslu ateinantį subatvakarį žadama turėti prakalbą, kurios bus G. Wazdžiuo svetainėje, 3221 W. 38th st. Pradžią 8 val. vakare. Visi yra kviečiami atsilankyti. Įžanga užduka.

JUOKELIAI

ŽINOJO, KADA MIRS.

Ponia išėjo pasivaikščioti, o ją lydėjo tarnaitė.
— Ponia, aš prašyčiau, kad mane atleistum nuo pietų iki vakarui ateinančio mėnesio pirmą dieną?

Biskutį palukėjus ir matydama, kad ponia nesiskubina pažadėti, ji dar pridūrė: — Aš norėčiau eit į pagrabą mano numylėtinio.
— Bet tu subladai! — Ponia, rimtai pažiūrėjus į ją, pasakė: — Ką tu gali žinot, keno mirtis bus už dviejų savaitių? To niekas nežino.

— Taip, aš žinau ir tikrai žinau! — atsakė tarnaitė, — nes tada ji kars.

SVARBLIAUSI DALYKAS.

Vyras laike pusryčių skaito laikraštį ir pasakoja savo žmonai naujienas.

— Vakara nelaimėje su garlaiviu mumskendo 800 žmonių, — sako jisai.
— Išlikusių!? — taria jinau ramniu balsu.
— Paskutiniame masyje tarp rusų ir vokiečių žuvo suvirš 100,000 vyrų.
— Taip!
— Streikai platinasi po visą šalį. Rūgšysse vakara sunaikinta keletu milijonų dolerių vertės turto.
— Hm!
— Vokietija apskelbė mums karą.

— Matei!
— Štai čia tavo vardas paminėtas, kad dalyvavai Tuščiagalvių Draugijos vakarieneje.
— Kur? — stvėrė jinau laikraštį.
Mat, tu visuomet toksai: svarbiausias naujienas palieki ant pajai-gos!

Apgarsinimai.

PAGELBĖJO.

Niekas nesitiki daugiau iš vaisto, negu kad jisai paluosuotų jį jį nuo nesmagumo. Mr. Adolph Kollar rado tokius vaistus. Jisai sekančiai sako: "Aš apturėjau vaistus ir turiu pasakyti, kad jie man labai pagelbėjo. Aš jaučiuos geriau nuo to laiko, kai aš pradėjau vartoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Dabar aš turiu gerą apetitą ir jaučiuos daug geriau. Išlikusių jį man pagelbėjo. Aš taipogi turiu pagirti Triner's Liniment'ą, kurisai daug geria padarė man mano kupros skaudėjimose. Aš patariu šiuos vaistus savo tautiečiams. Adolph Kollar, Jackson, Minn." Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą paluosuos užkietėjimą ir pagelbės virškinimui. Jisai yra patartinas skilvio ir vidurių ligose. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner,

Manufaturer, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago.

Linimentas yra vaistas, kurisai paskirtas kūno trinimui, istikus skaudėjimams arba sutinimams. Triner's Liniment veikia greitai. Pabandykite jį. Kaina 25 ir 50c, su krasos apmokėjimu 35 ir 60c.

DIDELĖS DOVANOS!

Kas užsirašys "Lietuva" ir dieninę "Am. Lietuvą" ant motų per agentą L. Savicką, 20 Oxford st., New Britain, Conn., tas gaus kun. J. Žebrio gražų paveikslą su jo gyvenimo aprašymu DYKAI.

L. Savickas, 20 Oxford St., New Britain, Conn.

UŽKVICIAM

visus krikščionis į svarbias ir žin-geidžias lekcijas, kurios atsibus su-batoje, rugsėjo 25 d., 7.30 vakare. A. Mickelė svet., 3310-12 S. Morgan st.

BIBLIJOS TYRINETOJAI.

Įžanga dykai. Nėra kolekto.

Reikalavimai.

REIKALAUJAMA

Gero vyro, kurisai mokėtų lietuviškai skaityti ir rašyti. Turi būti darbštus, energiškas, smarkus, turėti gerą pažintį tarp savo apilinkės lietuvių, ypač biznierių. Darbas va-karais. Geras uždarbis. Turi gyventi Chicagoje, apilinkėje 22nd ir Leavitt sts.

Atsiliepkite tikrai per laisšką, pa-duodami pilnas informacijas apie li-gumą gyvenimo toje apilinkėje, pas-kutinę darbo vietą, kaip ilgai tenai dirbote ir t.t. Rašykite antraštu:

LIETUVA,

Dept. C. A.,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalauju: gero, blaivaus, atsakančio beklro, kuris moka kepti kraja-vą ruginę duoną ir visokius kėksus; mokesčius atsakanti.

Taipgi reikalauju suaugusios merginos arba moters prie kuklos dar-bo, kuri suprastų apie virimą.

Atsiskaukite adresu:

F. T. Martin,

1209-3rd st., Cedar Rapids, Ia.

Reikalingas vargonininkas: — galutin-teisietis chorą ir mokyti lietuviškąjį parapijinę mokyklą. Atsiskaukite tuo-jaus pas

Rev. Juozas Židnanavičius,

260 E. Main st., Amsterdam, N. Y.

Pajieškojimai.

Pajieškau Kumos Francisikos Minei-klonės, apie 27 metų kaip Amerikoje. Paeina iš Kauno gub., Telsių pav., Se-dos parapijos. Jos pašos, arba jį ži-naučių, meldžiu duoti žiniją, už ką bu-siu dėkingas.

St. Barkus,

R. E. D. 1, Humphrey, Nebr.

Pajieškau savo draugo Petro Ba-laisuko, paeina iš Kauno gub., Uk-mergės pav., Kunigikiškių volasties, Salų parap., Urlių kaimo; 6 metai kaip Amerikoje; pirmiaus gyven-o Chicagoje, dabar nežinau kur. Kės apie jį žinote, ar jis pats malonėkite man pranešti sekančiu adresu:

Mikolas Nieniškis,

61 Danforth ave., Detroit, Mich.

Pajieškau savo draugų: Apalinaro Tilius ir Kazimiero Klausos, abu paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Lelintų parap.; Apalinaras Tilius iš Diktarių sodžiaus, Kazimieras Klau-sas — iš Gikunų sodžiaus. Meldžiu at-siskaukti jų pačių, arba kas žinotų, ma-lonėkite pranešti šiom adresu:

Antanas Padzimas,

189 North st., Hartford, Wis.

Pajieškau savo draugų: Apalinaro Tilius ir Kazimiero Klausos, abu paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Lelintų parap.; Apalinaras Tilius iš Diktarių sodžiaus, Kazimieras Klau-sas — iš Gikunų sodžiaus. Meldžiu at-siskaukti jų pačių, arba kas žinotų, ma-lonėkite pranešti šiom adresu:

Antanas Padzimas,

189 North st., Hartford, Wis.

Skaudėjimai Strėnose

ir šonuose greitai pašalinami vartojant

Severa's
Gothard Oil.

[Severos Gotharditės Aliejus]

Jis yra rekomenduojamas lokaliu vartojimui prie

reumatizmo, neuralgijos, išsinarini-zmo, paslėdimo, ištisinio, ištisinio gyslų, sustingusių sąnarių ir raume-nų, mėšlungio, skaudėjimo ir gelimo.

Linimentas ištiro gerumo. 25 ir 50 c.

Severos preparacijos visur parduodama, pas visus aptieki-ninkus, žiurk, kad būtų Severos, neimk kitokių. Jei jusų aptiekininkas neturi, tai kreipkitės tiesiog pas

W. F. SEVERA CO., - Cedar Rapids, Iowa.

Mr. Stephan Plac-ko iš Marietta, N. Y., šitip mums ra-šė:

"Man skaudėjo strė-nas ir šonai ilgiau, kaip per penkis metus. Ban-džiaus visokius gydymus ir viskas buvo veltui. Pastat au šiuo Se-vera's almanac'ą ir ra-dau, jog Severa's Go-thard Oil būtų geriau-sia išbandyti. Aš ban-džiau su gyduole ir skaudėjimai išnyko. Aš anau, jog šis taisyri-gai del skaudėjimų ko-jose, ar galu rekomen-duoti tiems, kurie ken-čia lokalius skausmus arba gelimus."

Žaizdos, įbrėžimai, įpjovimai, įsienėjimai, skaudėjimai, spargai, karbin-kaug arba nudegimai, nušalimai, apde-gimai greitai pasija.

SEVERA'S
Healing Ointment
[Severos Gydanti Mosis]
vartojama. Kaina 25c.

Gyvenimo telefonas Drovers 7781.

Telefonas Yards 551 ir 155

LIETUVOS APIEKA.

Mes žinome, kad lietuvių moteris dažnai nusiskundžia, negalėjusi gauti norimų žo-ly-vaistų Amerikoje. Atsiskaukite pas mus, gausite viską: žolius, lašus ir viską, ko jys negaunate angli aptiekose. Mes labai atsargiai išpildome Lietuvos daktarų receptus. Duogume rodas. Rašant pas mus, prisijusite 2c marke.

Provizorius F. A. JUOZAPAITIS

3601 S. H. Isted st., Cor. 36 st.,

Chicago, Ill.

Pajieškau Jono Špuko, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Sidlavos parap., Pietkuniškių sodž. Girdėjau, gyvenas Philadelphia, Pa. Kas kitas, arba jisai pats malonėkite pranešti kuoveliu, nes turiu labai svarbų reikalą.

Jurgis J. Linkus,

Co. "C" 4th Inf., Fort Crockett, Texas

Pajieškau Petro Kimučio, Kazimie-ro Balšačio ir Jono Valinčaus; visi Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko parap., Zindačių kaimo. Meldžiu at-siskaukti sekančiu adresu:

Antanas Pazeratis,

751 Simpson ave., Kansas City, Kans.

Pajieškau brolio Jono Bankausko, Kauno gub., Šiaulių pav., Šiaulėnų parap., iš Pašuvės dvaro. Apie 10 metų atgal gyveno Chicago, Ill. Mel-džiu atsisaukti antraštu:

Antanas Bankauskas,

316 Second st., Elizabeth, N. Y.

Pajieškau darbo — pekarnėje už pri-mą ar antrą ranką; esniu blaivus vyras, 28 metų amžiaus, galu at-sakančiai darba atlikti; kam tokio dar-bininko reikia, kreipkitės adresu:

Juozapas Sustauskis,

4354 So. Wood st., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA

Gero vyro, kurisai mokėtų lietuviškai skaityti ir rašyti. Turi būti darbštus, energiškas, smarkus, turėti gerą pažintį tarp savo apilinkės lietuvių, ypač biznierių. Darbas va-karais. Geras uždarbis. Turi gyventi Chicagoje, apilinkėje 46th st. ir So. Western ave.

Atsiliepkite tikrai per laisšką, pa-duodami pilnas informacijas apie li-gumą gyvenimo toje apilinkėje, pas-kutinę darbo vietą, kaip ilgai tenai dirbote ir t.t. Rašykite antraštu:

LIETUVA,

Dept. C. A.,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Joseph J. Elias, Savininkas

4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Pirmame pinigų į Banką uždėd-jimui nuo vieno dolario ir daugiau, ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Sluščiaime pinigų į vi-sas svieto dalis pigiai, greitai ir tel-singai, o svetimų žemių pinigų ma-nome, perkame ir parduodame. Par-duodame šiforties ant visų lietuvių krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus

Vėsioms
Rudens
Dienoms

PERFECTION
SMOKELESS
OIL HEATER

Perfection Beduminis Aliejinis Šildinto-jas yra kaip sykis tuom daiktu, kurisai lai-kys namus smagiais ir patogiais vėsiomis dienomis, pirm negu padėta kurenti dīdijį pečių.

Šisai naujas pavyzdinis Perfection šildin-tojas turi pagerinimų, kurie dar jį geriau-siu šildintoju, kokis kuomet nors padaryta. Neruksta — nekvepia. Knatų perstatymas yra labai lengvas. Lengvas nešti, kur tik-tai norite.

STANDARD OIL COMPANY

(Indiana)

Chicago, U. S. A.

Geri Laikai Vėl Ateina.

Prie Republikonikos Administracijos, per 12 metų, Amerikoje buvo geri laikai. Bizniai plėtojosi, fabrikai užė, visi darbininkai dirbo ir kiekvienas už-dirbo gerus pinigus.

Bet Demokratai, paėmę valdžią į savo rankas, nualino tuos gerus laikus. Tukstančius fabrikų, ge-ležinkelį ir kitokių biznių privarė prie bankruto. Fabrikai visur apsisusto, šimtai tukstančių žmonių liko be darbo, namų ir lotų kainos nupuolė, žmonės apsisusto statyti ir pirkti namus, viskas užmigo ir daugumą Amerikos gyventojų badas prispaudė, o prasidėjusi Europos karė dar didesnį apsisostimą čia padarė.

Bet nėra to blogo, kad neiseitų ant gero. Besi-tesiant karė, Europa pritruko ginklų, mašinų, trokų, karų, drapanų ir duonos, o tą viską galima gauti Amerikoje. Ir štai dabar jau pradeda ateiti iš Eu-ropos milijoniniai užsakymai ant amunicijos, automo-bilių, trokų, karų, drapanų ir visko, ko tik kariau-jantiems reikalinga, ir jau diduma fabrikų dirba die-ną ir naktį, kad suspėti tuos užsakymus išpildyti, ir tų užsakymų kasdien ateina vis daugiau taip, kad Amerikoje visi fabrikai vėl eis, kaip Republikonų lai-kuose čjo. O ateinantį metų bus rinkimai naujo Amerikos prezidento, ką galima užtikrinti, kad Re-publikonas bus išrinktas, nes jau žmonės Demokra-tų valdžią giliai inkirėjo. Taigi Amerikoje vėl bus geri laikai, ir gal dar geresni kaip kada nors buvo.

Todėl dabar prisirengkime, kad atėjus geresniems laikams galėtume iš jų pasinaudoti.

Atminkite, kad laikams pagėrėjus, pakils kainos geresnių biznio preperčių. Todėl dabar, kol yra ze-mos kainos, užpirkite sau properties geresnėse biznio vietose, nes laikams pagėrėjus jų kainos pasidėjos.

Geriausio biznio vieta yra Halsted St. tarp 31-mos ir 34-tos gatvių. Kainos preperčių čia dar yra labai pigios. Lotą čia dar galima pirkti už \$3,000, gerą namą su štoru dvi galima pirkti už \$7,000. Antai ant Ashland ave. tarp 43-tos ir 46-tos, kur yra daug prastesnė biznio vieta, moka už lotus ir namus du syk daugiau kaip čia. O Halsted St. yra daug geresnė biznio vieta už Ashland ave. Kožnas tą mato. Todėl atminkite, kad ir čia kainos greitai pakils, ir kas dabar spės nusipirkti, netrukus gaus dvigubus pinigus.

Mes turime čia pardavimui keletą gerų biznio namų ir lotų, ir parduodame ant taip lengvų išmo-kėsčių, kaip niekas kitas visame mieste negali par-duoti. Kodėl? Todėl, kad mes nereikalaujame visų pinigų ant sykių, mums rupi, kad šią geriausią biznio vietą lietuvių užgyventų, o ne svetimačiai.

Šios Properties Visos Yra Tarp 29-mos ir 38-tos. Gatvių Parsiduoda Labai Lengvomi Išmokesčiami.

- 1 augšto murinis namas, 2 flatai po 5 rūlmus kiekviename, maudyklė, toiletai, gazas, neša ran-dos \$25.00. Kaina\$2,500.
- 6 1 augšto murinis namas, 6 rūlmų pagyvenimas, maudyklė, toiletas, gazas, šiltas vanduo, 2 rūl-mai basemente su sinku, neša randos \$20.00. Kaina\$2,300.
- 10 2 augšto murinis namas, 2 flatai: vienas 7 rūl-mų, antras 6 rūlmų, toiletai ir vienas gražus tuščias lotas, neša randos \$45.00. Kaina\$7,000.
- 12 Gražus lotas ant Emerald ave. tarp 33-tos ir 34-tos gatvių. Kaina\$ 700.
- 14 1 augšto murinis namas, 2 flatai, vienas 7 rūl-mų ir vienas 4 rūlmų, neša randos \$24.00. Kaina\$2,700.
- 15 1 augšto murinis namas, 6 rūlmų, maudyklė, toiletas, gazas ir vienas tuščias lotas, neša ran-dos \$20.00. Kaina\$3,000.
- 16 2 augšto murinis namas (naujas) 2 flatai po 6 rūlmus, maudyklė, toiletai, gazas, neša randos \$40.00, ir sykiu gražus tuščias lotas. Kaina\$5,000.
- 20 1 augšto murinis namas, 2 flatai: vienas 5 rūlmų ir vienas 4 rūlmų, maudyklės, toiletai, barnė, neša randos \$22.00. Kaina\$3,200.
- 24 2 augšto medinis namas, 3 flatai: vienas 6 rūl-mų, maudyklė, toiletas, 2-ras 4 rūlmų ir 3-tas 3 rūlmų, neša randos \$22.00. Kaina\$2,500.
- 25 2 augšto medinis namas, 4 flatai, neša randos \$25.00. Kaina\$2,500.
- 26 2 augšto medinis namas, 2 flatai: vienas 6 rūl-mų ir vienas 5 rūlmų, neša randos \$24.00. Kaina\$2,400.
- 29 2 augšto murinis namas, 2 flatai, 5 rūlmų kiek-vienam, toiletai, gazas, neša randos \$22.00. Kaina\$2,000.
- 30 2 augšto namas, viena pusė murinė ir kita me-dinė, 2 flatai, vienam 6 rūlmų o kitam 8 rūl-mai. Užpakalyje 2 rūlmų flatas su klozetu, neša randos \$32.00. Kaina\$2,200.
- 37 2 augšto murinis namas, 3 flatai, vienas 8 rūl-mų, o du po 4 rūlmus, toiletai, maudyklė, ga-zas, neša randos \$40.00. Kaina\$3,800.
- 38 3 augšto murinis namas, 3 flatai po 6 rūlmus, maudyklės, toiletai, gazas, almens frontas, labai stiprus ir gražus namas, neša randos \$60.00. Kaina\$5,000.

Visos šios properties parsiduoda la-bai lengvomis išlygomis. Dasižinokite

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St.

Chicago

Prince Albert yra geras tabakas

Vyrai visur ruko Prince Albert tabaką, nes jisai padaro geriausią cigarinį ar pyplinį rukymą, ką jukymą, ką jys tikrai galite pirkti. Jisai yra taip geras, kad jisai patiks jums nuo pirmo rukymo, ir jys paskui tai duosite jam pir-menybę. Patentuotas procesas, kuriuom Prince Albert yra daro-mas, prašalina liežuviu kandiną ir gerklės džiūvimą.

PRINCE ALBERT

tnuti: ka linksmybės rukymas gali būti liuosai rukomas pypkėje arba susuktas į cigaretes, nes jisai nekenks ju-sų liežuviui nei gerklę. Jums patiks jojo skonis ir kvapsnis, ir džiaugsitės kiekvie-nu užtraukimu.

Prince Albert yra tru-paus supjaustymo ir leng-va susisuka, ir jume ne-reikia paliuosuoti daug ta-bako, kuomet jys norite pasi-daryti cigareta. Jisai puikiai sukemšama į pypkę ir suteikia užganėdinantį rukymą. Prince Al-bert ilgai dega ir vusumet vertas didelis pinigų.

Prince Albert yra parduodamas 5c raudonose kreipeliuose; 10c raudonose bislinėse; svari-nuose ir puslavariniuose cehelininiuose humi-dorose ir svari-nuose vėrpeliniuose stiklo humi-dorose su pintiniu drėgnu tojaus viršau.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
Winston-Salem, N. C.

Copyright 1914 by R. J. Reynolds Tobacco Co.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda salūnas:—geroje lietuvių, lenkų, rusų ir kitų antų apgyventojų vietoje; senai išdirbtas; pardavimo priežastis: savininko liga; atsisaukite antraščių: D. M. Sidlevičius, 158 Charles st., Providence, R. I.

Parsiduoda:—dėl silpnos sveikatos esu priverstas parduoti savo dalį (vieną pusę) salūno biznio. Biznis yra 20 metų senas ir gerai apmokamas. Parduodu pigiai. Atsisaukite po No. 3159 So. Halsted st., Chicago. Parduodama murinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat., trimi atv. šiais ir užpakalių mediniais, abu labai pigiai. \$500 reikia įnešti, o likusi suma lengvomis išlygomis. Atsisaukite kelia A. Olszewskio Bankon, 3252

BARGANAS UŽ \$1,800.00. Imoček \$500, o likusius pirmame įmokėjime. Patį gyvenkite pirmame etape ir imkite randą už antrą etapą. Pulkite ant dviejų pagyvenimų medinė stuba. Vienas filatas turi 6 kambarius, o kitas filatas turi 4 kambarius. Gražus, ilgas lotas ant 38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av. Olszewskio Bankas.

"INKVIZICIJA"

Yra tai svarbi knyga. Joje telpa ne vien inkvizicijos, bet ir katalikų visos tikybos istorija. Čia nurodyta visos balsenybės kryžiuočių karių ir inkvizicijos laisvų, slaptųjų Europoje per daugelį šimtmečių ir t. t., ir t. t.

Knyga papuola su daugelį paveikslais. Kaina \$1.00. Tą knygą galite gauti tikrai F. Milašauskio knygyne, adresuojant:

F. Milašauskis, 25 Second St., So. Boston, Mass.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbiškų skaičiūje yra rimčiausias ir žymiausias lietuvių veikėjas ir rašytojas. Jame parduodama daug žinių ir draugių ir višumėnės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 metams, \$1.00 pusei metų. Kitose šalyse \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų.

Pažūrėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO. 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esu nenudingas, jeigu su mažais iškašiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbą turėti ir būti pats ant savęs ponu. Išmoka barzdaskutytės, busi liuosaa visoj pasauli. Rašykite—o gausite visas amulmenas dovanai. Nossokof'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburgh, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla aplinkkėje. Pasklausk žinančių.

Mes dndame visokius darbus jų fleškantiems.

GERA PROGA.

Maža šeimyna turi gerą progą gauti gražų 4 kambarių filatą su apšildymu ir šviesa. Dalis randos atsakai toms už ofiso apžiūrėjimą. Atsisaukite antraščių: Dr. K. Drangelis, 3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.

JONAS KULIS,

"Lietuvos" Keliaujantis Agentas.

Dabar važinėja valstijose Illinois, Michigan ir Ohio. Kur jis atsilankys, lietuviai gali pas jį užsirašyti laikraščius "Lietuvą" ir "Amerikos Lietuva" ir lietuviškas knygas ir jam prenumerata užsimokėti. Mes už jį atsakome. Lietuva Publishing Co.

PETRAS VAITIEKŪNAS, Dabar lankosi po apylinkę Omaha, Neb. Pas jį galite užsirašyti "Lietuvą" ir kasdieninę "Amerikos Lietuvą" ir užsimokėti prenumeratą. Mes už jį atsakome. LIETUVA PUB. CO.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokedami po 30 c. i mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 i savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr. 307 W. 30th St., New York City.

Dabar Jau Galima

Atvažiuot iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Šifkortes atvažiuoti iš Archangelso į Chicago kaštuoja \$71.00

Išvažiuoti iš Chicago į Petrogradą (Peterburgą) \$64.60

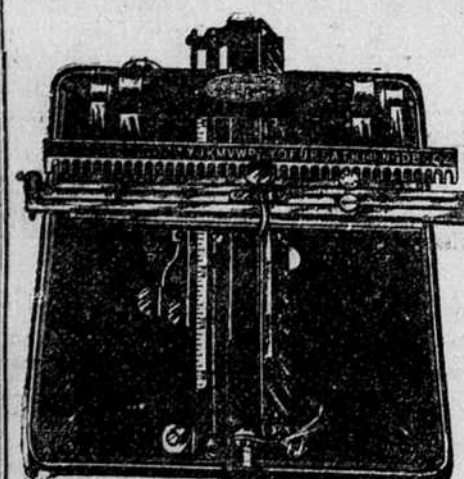
Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Šifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St. Chicago.

Rašomos Mašinos.

gu prisiunčiame uždyką. Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuosimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO., 3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes neesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sučdyką 60% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nesiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiaus, Valkų siutai \$2.50 iki \$7.50.

Škrynios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais—iki 6 val. vakare.

LIETUVIŲ ŽEMĖS KORPORACIJA

Pasiuo apaubėdintą skaičių savo šerų Lietuviams, norintiems įdėti pinigų i tą korporaciją. Šero kaina \$10, suma gali būti ištraukta trumpame laike. Ukėms žemių reikalavima dauginasi ir šerų kaina greitame laike pakils. Ši korporacija užsima su pirkinėjimu ir pardavimu ukų i žemės, setingiasi pastumėti prieikin lietuvių kolonizavimosi ir jai bus maion suteikti kiekvienam reikalingus nurodymus kaslink pirkinio šerų arba ukų.

UNITED LAND & INVESTMENT COMPANY

127 N. Dearborn St., Room 808 Chicago, Ill.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL.

Vėsliausia vieta Chicagoje Tai

MILDA-TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Todėl i šita Teatra ir daugiausiai žmonių atsilanko, kad jai ir karščiausioje dienoje yra vėsu. Mat šitas Teatras turi geriausią ventilacijų sistemą, kurios prietaisai jį šviežia ir vėsu oru kas minutą.

Ir da Todėl

i šį Teatra daug žmonių atsilanko, kad jai už 5c mato gražesnį Teatra, kaip vi-
durtiestyje už 50c.

Kainos šioiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valanda kas vakaras Subatom ir nedėliom 2 val po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą liuso laiko ir atšvėdinti vasaros karščiuose, tai atėik i

MILDOS-TEATRĄ.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmiai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, pažliausius daržus, sodus ir pulkiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—\$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c, o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už \$3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO., 3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

2116 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškai kalbos, 439 pusl.\$2.00
Kietasis audimo aparais 2.50
2117 ŽODYNAS Angliškai-Lietuviškai kalbos, 835 pusl. 3.00
Grazialis "Half Morocco" skmos aparais 4.00
2118 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai kalbų vienoje knygoje. Formatas ir aparai tokie kaip No. 2117. Pustl. 1274. 6.00
2119 ŽODYNAS. Tas pats kaip No. 2118, tik apdarytas pilnai (Full Morocco) brangia Moroco skura 7.00

2895 Biblija. \$2.50

4 Aluma ir Kitos Pasakos.35

95 Gyvenimo Vaidzdeliai.15

126 Iš Gyvenimo Lietuviškų Vėlių bei Vėlinių. \$1.50

Apdaryta.20

157 Karės Laukuose.20

191 Laikrodininko Atminimai.15

195 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis I. \$1.00

Apdaryta.125

196 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis II. \$1.25

Apdaryta.125

197 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis III. \$1.25

Apdaryta.125

198 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis IV. \$1.25

Apdaryta.125

216 Makaro Sapnas. Apsysaka.15

220 Maxim Gorki. Pasakojimai.25

245 Namielis ant Volgos.20

249 Naktynės. Pasaka.10

265 Orlipja. Pasaka.25

275 Pagal Įstatymus.40

286 Pasaka apie Kantrią Aleng.20

287 Pasaka apie Adomą ir Jievą.10

298 Ponas ir Burnas.15

305 Pragas Atgijimas.10

325 Raistas—The Jungle. 85c. Apdaryta. \$1.15

327 Revoliucijos žmonės.20

330 Rymas. Romanas. \$1.25. Apdaryta. \$1.50

340 Sapnai, pasakaitės.20

343 Sidabrinis Kryželis.45

351 Simukas ir Magdūtė.10

409 Žmogus Nepliuskis.10

485 Pamokslai išminties ir Tiesybės.10

496 Robinsonas Krusius. Morališka Pasaka.40

600 Akis už Akį, Dantis už Dantį.10

642 Consilium Facultatis.10

656 Deklamatorius.15

657 Dėdė Atvžlaavo.50

658 Draugas, drama.20

679 Geriaus Vėliaus Negu Niekad.15

683 Giminiai Batai. II. Nuo Ausies Lig Ausies.10

722 Jonukas ir Marytė.10

737 Katrintės Gintarai.15

743 Kunigo Gramulės Raštinėje.10

760 Liūkamos Dienos.15

771 Medicinos Doktoras, komedija.10

773 Migla. Komedija.10

774 Mindaugas, Lietuvos Karalius.10

775 Milionai Vandenyl.25

787 Nastutė, 2 veiksmų Drama.15

827 Perskyrų Teisėjai, komedija.10

828 Pietro Caruso.10

830 Piršlybos. Komedija.20

831 Pinigų Ner. Sceniskas Vaidzdelis.10

832 Pirmi Žingsniai.20

837 Pono Feliso Atsilankymas, Komedija.15

840 Prieš Vėją Nepasui.20

867 Sulyg Naujausios Mados.10

869 Salaputris. Komedija.10

871 Siaurės Karžygiai.10

908 Vyru Vergija, Komedija.25

920 Zilė Galvon—Vėlnias Vuodezon.20

922 Žmonės. Drama.15

976 Ellemis ir Proza.25

986 Girtuoklių Gedžinkos.10

987 Gyvybė.15

1014 Keplos Kančios.10

1069 Pirmieji Ziedai. Ellės.10

1080 Revoliucijos Dalnos.15

1144 Akvyl apsirėikimai Sviete.25

1145 Apie Žemę ir rKitus Svietus, Jų Buvį ir Pabalgą.75

Apdaryta.100

1149 Apsirėikimai Atmosferoj arba Meteorologija.75

Apdaryta.100

1161 Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus.40

1182 Dvi Kelionės į Tolimą Šiaurę.20

1190 Gamtos Istorija. 50c. Apdaryta.75

BREVIORELIAI.

2912 Breviorėliai.30

2914 "70

2915 "90

2916 "45

2917 "60

2918 " \$1.00

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuosimtį.

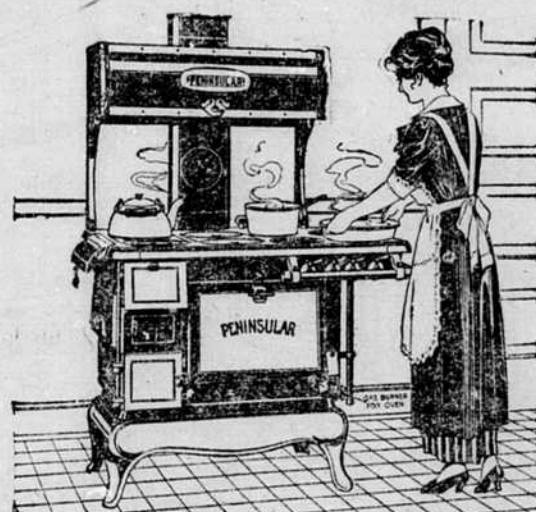
Reikalaudami Katalogo, kurį prisiunčiame uždyką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.

A. OLSZEWSKI, Pres

3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų (Furniture) Krautuvė Chicagoje.

Rudens laikas artinasi, su juoni ir šaltis: mūsų krautuvė yra aprūpinta geriausiais ir gražiausiais pečiais.

Apšildymui kambarių, keleriopos rūšies pečiai didžiausiam pasirinkimui. Taip pat kepinimui bei virimui pečiai iš geriausių šios šalies fabriko, gvarantuojami gerai kepti.

Ypatingą atydą atkreipiame visų reikalaujančių pečių į mūsų sujungtą (combination) pečių, kuriame galima vienu kart kepti ir virti su anglimis ir gazu, tame pačiame pečiuje, tuomi pat laiku. Dideliai parankus pečius, kiekviename reikale, užimantis tik vieno pečiaus vietą, geras žiemai ir vasarai. Kaina mažai augštesnė už paprastą gerą anglimis kurenamą pečių.

Kudikiams vežimėlius (Baby Carriages), ir ledaukes (Ice Box) dabar parduodame pigiau negu patį už juos mokėjome; nenorime, kad mums ateinančiai vasarai užsiliktų. Dabar pasinaudokite, tai sutaupysite kelio iki doliarų.

Vieną kartą pas mus pirkę visomet pasilieka mūsų kostumerių, kadangi mes kiekvieną užganėdiname greitu pataravimu ir geriausios rūšies tavoru.

Reikalaujantiems parduodame lengvais savaitiniais bei mėnesiniais išmokėjimais.

Krautuvė atidaryta vakarais:

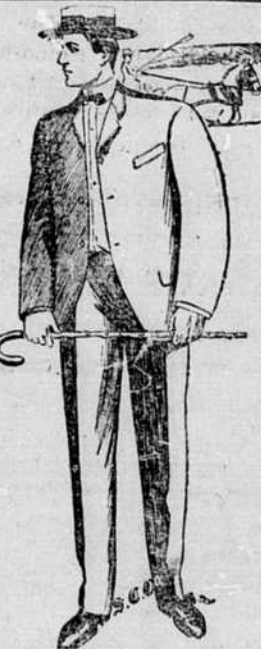
Utarninkais, Ketvergais ir Subatoms.

South Halsted Furniture House

Telephone Drover 700

3224 So. Halsted St. Chicago.

SIUTA \$4.95

150 siutų visokių spalvų buvo parduodami po 10, 15, 16.50 ir 18 doliarų. Dabar parduodame tikrai po \$4.95.

Proga kožnam gauti beveik dykai siutą. Neprašykite šitos progos! Pasiskubinkite, kol yra dar geras pasirinkimas.

Taipogi turime pilną cilę rudėninių, labai puikių ir dailiai padarytų siutų. Prekės nuo 15 iki 30 doliarų.

Brūsų krautuvėje gausi aprėdalus sualyg vėliausios mados. Pas mus galima gauti visokių vyriškų aprėdalu.

Štoras Atdaras Vakara

Utarninke, Ketverge, Subatoj, Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Isakykite Perkraustyti Savo Telefoną.

Jeigu jūs rengiatės šį rudėnį permaitinti savo gyvenimo ar biznio vietą, tai neužmirškite isakyti perkraustyti jūsų telefoną nauju antrašu.

Patelefonuokite savo perkraustymo užsakymą numeriu

Official 100 (uždyką)

Mes reikalaujame trisdešimties dienų notos tiems perkraustymams, kurie turi būti padaryti tarp rugėjo 15 ir spalio 15 Naujos Telefoninės Knygos Formos Užsidaro Spalio 1 d.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimt bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgėjus ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago išlektuotoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant rusų.

SIUNCIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortus ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvoje, Rusijoje.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėsis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias būdas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierių be banko čekių negali šiandien atsikandiai savo biznį vesti.

PADARO Dovicernastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laisvus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiauvusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

REIKALAUJAMA

Gero vyro, kuris mokėtų lietuviškai skaityti ir rašyti. Turi būti darbus, energiškas, smarkus, turėti gerą pažintį tarp savo aplinkinės lietuvių, ypač biznierių. Darbas vakarais. Geras uždėris. Turi gyventi Chicagoje, aplinkinėje Bridgeporte.

Atsiliepkite tikrai per laisvą, paduodami pilnas informacijas apie ligumų gyvenimo toje aplinkinėje, pasakojant darbo vietą, kaip ligai tenai dirbote ir t.t. Rašykite antraštes:

LIETUVA,

Dept. C. A.,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland Ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Už sutėtus pinigus mūsų banko duoda čekių knygetę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamo bankines skryteles (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortus ir siūnia pinigų į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Naujas Išradimas - Spyna be Rakto

Norėliais rakto nesiimti - nėra nei pamoni.

Mūsų naujo išradimo be rakto spyna yra padaryta ant neapimamųjų pamonių ir yra taip saugi kaip Bankinis Uždėris. Nespirtų mūsų naujo išradimo be rakto spyna įsijauja angiam negu kad palikimui pristatytam prie savo užrauto, nes jos kiltis jokia būdu negalės atskirti kaip tik ją. Nelaikydami pareikalavus nuo mūsų pilno ty spynų aprašymo su paveikslais, nusitebėsi dūmėnų, kaip tvirtai ir saugiai jos yra patvirtintos ir patvirtintos mūsų naujo išradimo be rakto spynų dandama didelės vertės dovanos. Klausykite.

Laikius rašykite lietuviškai į pašto dėžutę atskirai. Adresuokite šitaip:

SECURITY PADLOCK CO.
643 W. 31st St. Dept. A., Chicago, Ill.

Lietuviškų Knygų Krautuvas.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti anglų kalbą, kviečiami pirkti Knygas iš mano krautuves. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi anglų ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai indami komplektus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvas adara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsiskausiems, pasiūnėiu katalogą dykai. Adre.:

M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law

Lietuviai Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1111

Telephone Franklin 1173

6yr. 3112 S. Halsted St., artl 31-m

Telephone Yards 3159

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAI.

Iš priežasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet mes da turime po keletą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuvelyje, ir pas mus dar galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsibaigus, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisiųsime katalogą.

LIETUVA PUB. CO.,
3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems

Lietuvų bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00

pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams;

\$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir

kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.

Pamatinui vieng. num. siūniam dovanai

Knygų katalogą siūniamo ant pareika-

lavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

***** Tel. Canal 5395 *****

J. G. Mezlaizskis

Generalis

Kontraktorius ir

Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

DRANGELIS & SAPRANAS

Liet. vial. Doktorai-Dentistai

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro

3261 So. Halsted St., Chicago

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir

vyrių. Speciališkai gydo limpančias, už-

aisėnėjusias ir paslaptingas vyrių ligas

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Pietrytinis kampas Emerald ave. ir

33-tos gatvės, 48 pėdos plotis,

125 pėd. ilgis. Tinka visokiems

biznui. Parsiduoda už \$3,500.00

3236 So. Union ave. Lotas 25x125.

Parsiduoda už \$950.00

3012 Emerald ave. \$650.00

3020 Emerald ave. \$675.00

3024 Emerald ave. \$675.00

3040 Emerald ave. \$700.00

Parsiduoda ant lengvų išmokė-

sių.

Ar jūs žinote, kad šitie lotai, yra

tris sykius vertesni už lotus ant Ked-

zie ave. ir 33-tos gat., už kuriuos ten

moka žmonės po \$500.00

A. OLSZEWSKI BANK,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Naujas Savaitinis Laikraštis

"ATEITIS"

"Ateitis yra bypatyviškas laik-

raštis, tarnaujantis jaunimo

ir kultūros reikalams. Tai

pina daugybę įvairių žinių.

Didelio formato, 8 pusl.

Kaina tik \$1.50 metams, o

85c. pusei metų.

"Ateitis" išleidinėja bendrovė, in-

korporuota ant \$25,000. Da-

bar laikas užrašyti "Ateit-

ti". Reikalaukite vieno nume-

rio pažūrėjimui uždyk.

Adresuokite taip:

"ATEITIS"

366 W. Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

Jau Išėjo Iš Spaudos

MILŽINIŠKAS VEIKALAS

TIKĖJIMU ISTORIJA

Visas veikalas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuošta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesniu.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, supras, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiskose pažvalgose, kol galop nepriejo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiū, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausių lietuviškai parašytu veikalų toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais aparais, nugara ir kampai skuros, sonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tikrai \$5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis save apsviestu ir norintis būti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikaviimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

KATALIKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES.

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indonių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiška ir krikščioniškoje dvasioje.

DIENRASSTO KAINA:

Metams	\$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Devim mėnesiams	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvas

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašykite laiškus ir siųdami pinigų višados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

Carst. 2113

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Prekybos ir Kalbų

JEVESKIO

Dieninė ir MOKYKIA

Vakarinė

3106 So. Halsted St. Chicago

Čia gali išmokti angliskai

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

.. " pusei metų \$1.25

Adresuokite taip:

W. B. BOCKOWSKI CO.,

Mahansoy City, Pa.

REIKALAUJAMA

Gero vyro, kuris mokėtų lietuviškai skaityti ir rašyti. Turi būti darbus, energiškas, smarkus, turėti gerą pažintį tarp savo aplinkinės lietuvių, ypač biznierių. Darbas vakarais. Geras uždėris. Turi gyventi Chicagoje, aplinkinėje Town of Lake.

Atsiliepkite tikrai per laisvą, paduodami pilnas informacijas apie ligumų gyvenimo toje aplinkinėje, pasakojant darbo vietą, kaip ligai tenai dirbote ir t.t. Rašykite antraštes:

LIETUVA,

Dept. C. A.,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKYKIS BARBERYSTES.

Mes išmokiname šio lengvo, švares ir greitai išmokamo amato į ketas trumpas savaites: geriausius įrengimai; ekspertai mokina; įrankiai suteikiami; darbas kiekvienam žmogui; ateikite pamatyti mus arba rašykite uždyk gaunamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,

610 W. Madison st., Chicago, Ill.

PHONE DROVER 4247

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

4611 So. Ashland Ave., Chicago.

TELEPHONE DROVER 7215

Geriausio Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.

(Kampus 34 to)

Chicago, Ill.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS - Kampas 31 ir So. Halsted gat.

(gyvenamas vieni apšviestas.) 30 CHICAGO, ILL.